

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 2. oktober 2014
Sagsnr.: 99

./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering samlenotat for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 13.-14. oktober 2014.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Enheden for EU og internationale forhold

Den 2. oktober 2014

FVM 318

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 13.-14. oktober 2013

1. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2015 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen
- *Politisk enighed*
KOM (2014) 552
Side 3

2. Konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2015
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 11

3. Forberedelse af årsmøde i Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT) i Genova, Italien, den 10.-17. november 2014
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 14

4. Afrikansk svinepest
- *Præsentation og udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 17

5. (Evt.) Det russiske forbud imod import af en række landbrugsprodukter fra EU
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 19

6. Status for internationale handelsforhandlinger i forhold til landbrug
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 26

7. Midtvejsevaluering af Europa 2020-strategien i forhold til landbrug
- *Udveksling af synspunkter*
KOM (2014) 130

Side 29

8. Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og om midlertidig anvendelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Guinea-Bissau om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter,

Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Guinea-Bissau om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter og

Forslag til Rådets forordning om fordeling af fiskerimuligheder i henhold til protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Guinea-Bissau om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter

- *Tidlig forelæggelse*

KOM (2012) 256, KOM (2012) 260 og KOM (2012) 262

Side 32

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI) den 13.-14. oktober 2014

1. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2015 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen KOM (2014) 552

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 26. september 2014. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget omfatter fastsættelse af fiskerimulighederne for de kommercielt vigtigste bestande i Østersøen i form af TAC/kvoter samt bestemmelser vedrørende havdage (begrænsning af fiskeindsatsen) for 2015. I forhold til 2014 indebærer forslaget en væsentlig reduktion i fiskerimulighederne efter torsk i vestlig Østersø samt for brisling. Forslaget indeholder på nuværende tidspunkt ikke forslag til TAC for torsk i den østlige Østersø. For sild, især i den østlige Østersø, er der tale om en betragtelig stigning. For laks foretages en reduktion, og for rødspætte sker der en mindre reduktion i fiskerimulighederne. Antal havdage for torskefiskeriet i vestlig Østersø reduceres med 10 %. Forslaget indeholder på nuværende tidspunkt ikke forslag til antal af havdage i østlig Østersø.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2014) 552 af 3. september 2014 fremsendt forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2015 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen. Forslaget er oversendt til Rådet den 4. september 2014 i en dansk sprogdugave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 13.-14. oktober 2014 med henblik på politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Kommissionens forslag om fastsættelse for 2015 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen fastsætter fangst- og indsatsbegrænsninger (antal havdage) for EU-fiskeriet med henblik på at sikre et bæredygtigt fiskeri på kort og langt sigt.

Forslaget bygger på den videnskabelige rådgivning om fiskerimulighederne i Østersøen udarbejdet af Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) og Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) under hensyntagen til principperne for TAC¹-fastsættelse,

¹ TAC = Total Allowable Catches = samlede tilladte fangstmængder.

som fremgår af Kommissionens meddelelse om høring om fiskerimuligheder for 2015 (Kommissionens politikerklæring – KOM (2014) 388). Det fremgår af disse principper, at Kommissionen vil foreslå TAC og kvoter for 2015 på MSY²-niveau for det stigende antal bestande med fuld analytisk rådgivning med MSY-estimer. Kun i tilfælde, hvor det vil være vanskeligt at opnå MSY-niveau i 2015, og hvor det vil have alvorlige sociale og økonomiske konsekvenser for den omfattede fiskeflåde, vil udsættelse af målsætning om MSY-niveau ifølge Kommissionen kunne blive udsat til senere år, men senest til 2020.

Er der fastsat en flerårig forvaltningsplan for en bestand, vil denne blive fulgt i Kommissionens forslag til TAC og kvoter, medmindre planen er blevet uanvendelig, for eksempel som følge af ændringer i MSY-målsætningen, i hvilket tilfælde Kommissionen vil foreslå TAC/kvoter med udgangspunkt i MSY.

For bestande, hvor der ikke foreligger en fuld analytisk rådgivning, vil TAC/kvoter blive foreslået på basis af den foreliggende videnskabelige rådgivning og uden at gå på kompromis med bevaringsbehovet for bestandene. For Østersøen er "den data begrænsede tilgang", hvor der ikke er en fuld analytisk rådgivning, anvendt for rødspætte, sild i den botniske bugt og for torsk i østlig Østersø. Det bemærkes, at torsk i den østlige Østersø ikke er en data begrænset bestand, men at det er metoden for vurdering af databegrænsede bestande, som er lagt til grund for rådgivningen.

EU/Rusland

EU og Rusland indgik den 10.-12. juli 2006 en aftale om samarbejde på fiskeriområdet og om bevarelse af de levende marine ressourcer i Østersøen. Aftalen blev ratificeret af EU den 4. juni 2009 og gælder i første periode i seks år. EU og Rusland har ikke opnået enighed om fordelingsnøglerne for fælles bestande, hvilket betyder, at EU's rådighedsmængder for bestande fælles med Rusland også i 2015 vil blive fastsat selvstændigt. Kommissionen har, hvor det er relevant i forslaget til TAC/kvoter, fraregnet de teoretiske russiske fangstmængder. EU's fælles bestande med Rusland er: Sild i den centrale Østersø, torsk i den østlige Østersø, laks og brisling. I 2010 blev der opnået enighed om fordelingsnøglerne for laks (russisk andel: (ICES-områder 22-32) = 1,9 % og (ICES-område 32) = 9,30 % og brisling (russisk andel: 10,08 %). For torsk og sild i den centrale Østersø er EU positionen, at de russiske andele skal baseres på de historiske andele svarende til henholdsvis 5 % og 9,50 %.

Fiskerimuligheder

Forslaget indebærer, at fiskerimulighederne efter torsk i vestlig Østersø reduceres med 48 %. Kommissionen har ved dette forslag i henhold til ICES rådgivning valgt ikke at anvende torskforvaltningsplanens værdi for fiskeridødeligheden. Der er indtil videre ikke foreslået TAC for torsk i østlig Østersø, men et forslag må forventes på et senere tidspunkt. Kommissionen henviser til, at torskforvaltningsplanen (Rådets forordning 1098/2007) ikke kan anvendes, da ICES ikke har kunnet fastsætte biologiske referencepunkter, hvilket gør det umuligt at anvende torskforvaltningsplanen for denne del af Østersøen. ICES har i sin rådgivning anvendt princippet for "data begrænsede bestande. Kommissionen forventes i løbet af efteråret 2014 at fremlægge forslag til en flerårig forvaltningsplan for torsk, sild og brisling. Planen vil indeholde en revision

² Fiskeri på grundlag af det maksimalt bæredygtige udbytte (MSY) er den fiskeriintensitet, der giver det største udbytte fra bestanden på lang sigt uden at reducere bestandens evne til at reproducere sig på kort sigt.

af MSY-værdierne, herunder også MSY-værdier for torsk. Alle MSY-værdier vil blive fastlagt som et spænd, og ikke som en fast værdi.

Forslaget indebærer forøgelse af kvoterne for sild, især østlig sild, som stiger med 51 %, og for brisling og rødspætte foreslås en nedgang på henholdsvis 17 % og 5 %.

For fiskerier i Østersøen introduceres landingsforpligtigheden i fiskerier efter bestande omfattet af TAC fra 1. januar 2015, jf. den nye grundforordning³. Dog indføres landingsforpligtigheden for rødspætte først fra 1. januar 2017. Kommissionen anfører, at de foreslåede fiskerimuligheder med indførelsen af landingsforpligtelsen skal reflektere ændringen fra landinger til fangster, hvilket sker på basis af den videnskabelige rådgivning. For kvotefastsættelsen betyder dette, at mængder, der tidligere blev genudsat, nu skal afspejles i de aktuelle kvoter, som såkaldte "kvote top op".

Nedenfor er angivet en samlet oversigt over fiskerimuligheder for 2015.

Oversigt over den biologiske rådgivning, Kommissionens forslag til TAC/kvoter og anvendt princip, procentuel ændring 2014-2015 samt konsekvenser for Danmark:

Art (område)	Biologisk rådgivning (tons), ændring i forhold til TAC 2014 og princip for rådgivning	Kort biologisk status	Kommissionens forslag for 2015 (tons)	TAC 2014	Procentuel ændring 2014-2015 (%)	DK kvote og andel af EU TAC 2015 (tons/%)
Sild i den vestlige Østersø (22-24)	22.220. Kvote top op kan ikke bestemmes, idet udsmidet ikke kan opgøres. (+ 12 %) MSY= 0,28	Bestanden er i en lavproduktiv periode med lav rekruttering. Fiskeridødeligheden er lav, men over FMSY	22.220	19.754	+ 12 %	(14 %)
Sild i den centrale Østersø (25-27, 28.2, 29 og 32)	193.000. Udsmidet er ubetydelig, derfor ingen top op. EU andel 170 185 (+ 51 %) MSY =0,26	Fiskeridødeligheden ligger under MSY med stabil biomasse.	170.185	112.725	+ 51 %	(2 %)
Torsk i den østlige Østersø (25-32)	29. 085 EU andel 27 191 (-59 %). Kvote top op vurderet til 4 014. Data begrænset bestands princip lagt til grund.	Biomassen er faldende. Der bliver færre store torsk, mens andelen af mindre torsk stiger, men de vokser ikke og er tynde. ICES foreslår områdebaseret forvaltning for de pelagiske arter af hensyn til fødegrundlaget for torsken.	Pm (dvs. foreløbig intet forslag)	65.934	-	(22 %)
Torsk i den vestlige Østersø (22-24)	8.793. Kvote top op angivet til 800. (- 48 %) MSY= 0,26	Bestanden har været relativt stabil over en årrække, men fiskeridødeligheden ligger over 0,6, som er målsætningen i forvaltningsplanen.	8.793	17.037	- 48 %	(43 %)
Rødspætte (22-32)	3.249. Kvote top op ikke medtaget, da rødspætte endnu ikke er omfattet af landingsforpligtigheden. (-5 %)	Fiskeridødeligheden har siden 2008 været faldende og biomassen stigende.	3.249	3.409	- 5 %	(71 %)

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1380/2013.

Art (område)	Biologisk rådgivning (tons), ændring i forhold til TAC 2014 og princip for rådgivning	Kort biologisk status	Kommissionens forslag for 2015 (tons)	TAC 2014	Procentuel ændring 2014-2015 (%)	DK kvote og andel af EU TAC 2015 (tons/%)
	Databegrænset bestand, hvor ICES anbefaler 20 % stigning i fangster svarende til 5 % reduktion i kvote.					
Laks (22-31) (stk.)	116.000 (- 8 %). Kvote top op angivet til 12 000. EU andel: 113 796 Rådgivningen baseret på F=0,1, jf. udkast til forvaltningsplan.	Ingen nævneværdig ændring i bestanden i forhold til sidste år. ICES anbefaler forvaltning med udgangspunkt i de enkelte flodbestande.	97.911	106.587	-8 %	(20 %)
Brisling (22-32)	222.000. Udsmid ubetydelig, derfor ingen kvote top op. EU andel: 199.622 (-17 %) MSY 0,29	Bestanden har været relativ stabil, dog med svage årgange de seneste 4 år. Fiskeridødelighed i 2013 er estimeret til over MSY 0,29, som ellers var nået sidste år. ICES anbefaler, at der udarbejdes en områdebaseret forvaltningsplan for pelagiske bestande i område 25-26.	199.622	239.979	-17 %	(9 %)

Forslaget indeholder endvidere regler for år-til-år fleksibilitet. Det fremgår heraf, at de hidtidige regler om år-til-år fleksibilitet jf. Rådets forordning (EF) nr. 847/96 kun anvendes, når medlemsstaterne ikke anvender den mulighed for år-til-år fleksibilitet, som fremgår af den nye grundforordning.

Fiskeriindsatsregulering

Kommissionen foreslår en 10 % reduktion af havdagene i den vestlig Østersø, idet fiskeridødeligheden ligger over målet fastsat i den flerårige forvaltningsplan for torsk. Begrænsningen på maksimalt 147 havdage i vestlig Østersø i 2014 sættes således ned med 10 % til 132 dage i 2015. Muligheden for at tildele supplerende havdage på op til 15 % af fartøjerne i Østersøen på nationalt niveau fastsættes uændret i vestlig Østersø. Forslaget indeholder på nuværende tidspunkt ikke forslag til antal havdage (og dermed heller ikke bestemmelser om national fleksibilitet) for 2015 i østlig Østersø.

Andre elementer

Den hidtidige bestemmelse om mulighed for afskrivning af uundgåelige sildebifangster på op til 8 % af brislingekvoten fjernes. Grundforordningen giver imidlertid mulighed for – ved overskridelse af kvoten for de pågældende bestande eller for fangster, som en medlemsstat ikke har kvote for – afskrivning af bifangster på op til 9 % af kvoten for målarten. Det kræver imidlertid, at bestanden af ikke-målarter ligger inden for sikre biologiske grænser.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget har ikke konsekvenser for EU's budget.

Fastsættelse af TAC og kvoter har på kort sigt erhvervsøkonomiske konsekvenser. For så vidt angår TAC for 2015 er det af økonomisk betydning for fiskerne, at kvoterne for torsk i vestlig Østersø og brisling reduceres, mens de foreslåede stigninger i TAC for sild omvendt set ikke er af tilsvarende positiv betydning for de danske fiskere, dels grundet forskellige fiskerisegmenter, dels en mindre dansk andel af disse bestande. Fiskeriindsatsbegrænsningerne vurderes endvidere at kunne få negative konsekvenser for visse fiskeres indtjeningsmuligheder.

Høring

Forslaget har været i høring i § 5-udvalget (fiskeri), og der er kommet følgende bemærkninger:

Danmarks Fiskeriforening Producent organisation (DFPO) har følgende bemærkninger til fiskerimuligheder for Østersøen for 2015:

Grundlæggende beklager DFPO, at TAC'er – i dette tilfælde torsk – år efter år bliver sat efter en biologisk anbefaling – i overensstemmelse med en biologisk godkendt forvaltningsplan, men at ICES så alligevel året efter konstaterer, at TAC'en blev sat alt for højt. DFPO finder, at den biologiske rådgivning er et vigtigt element i forvaltningen af fiskeriet, men sætter spørgsmålstegn ved, om samme rådgivning burde tillægges så stor betydning, som det er sket gennem de seneste 10 år. DFPO finder, at der bør skelnes mellem den bestandsvurdering, der ligger til grund for rådgivningen – og så den rådgivning, der tilbydes fra ICES. Derfor er det ifølge DFPO også nødvendigt, at der politisk fastsættes målsætninger, men det er vigtigt, at man hele tiden holder fast på, at der er forskel mellem den videnskabelige vurdering af bestandens tilstand på den ene side – og så den rådgivning, der giver en videnskabelig vurdering af konsekvenserne af den politisk fastlagte linje.

DFPO finder, at den nuværende situation ikke tilsiger en fravigelse fra den flerårige forvaltningsplan for torsk, som bør anvendes for begge torskebestande i Østersøen. For torsk i den vestlige Østersø finder DFPO ikke, at bestanden på nogen måde har vist en pludselig afvigelse fra den forventede udvikling. Samt at bestandsvurderingen viser, at bestanden vokser stabilt, samt at rekrutteringen er god. DFPO finder derfor, at TAC fortsat skal fortsat fastsættes efter den vedtagne forvaltningsplan – til 21.000 tons. Dette tal er den forventede fangst inklusiv den forventede udsmid. Derudover finder DFPO ikke, at der er behov for særlig beskyttelse af de lokale torsk i område 22. Den danske andel af fiskeriet i område 22 er stabilt og svarer til at ca. 30 % af den danske TAC fiskes i området. Endvidere finder DFPO, at såfremt der indføres særlige foranstaltninger for at beskytte torsken i området, vil det få vidtrækkende konsekvenser for – især – det lokale fiskeri.

For torsk i den østlige Østersø bifalder DFPO ikke, at bestanden kategoriseres som en "data-begrænset" bestand. DFPO finder, at bestanden udvikler sig med et stille og roligt fald fra en "all time high" - og derfor kan TAC fastsættes i medfør af forvaltningsplanens regel om maksimalt 15 % variation fra år til år, hvilket betyder, at TAC'en skal fastsættes til minus 15 % - i alt 59.755 tons. Endvidere bemærker DFPO, at årsagen til, at torsk i området ikke er opfisket, ikke er, at der er for få torsk, men snarere de lave priser på torsk på verdensmarkedet samt den høje oliepris. Derudover henviser DFPO til maskestørrelsen, der gør, at fiskefartøjer kun kan

fange en meget lille del af bestanden. Idet der ikke blot skal landes en større mængde af de små torsk, men også fanges flere, bør der ligeledes atter indføres en mulighed for, at fiskerne kan bruge BACOMA eller T90 med en maskevidde på 110 mm. DFPO finder også, at det er af afgørende betydning for bestandens fortsatte trivsel, at mindstemålet reduceres fra 38 til 35 cm.

Endvidere finder DFPO, at indførelsen af et påbud om at lande hele fangsten gør indsatsreguleringen overflødig.

DFPO bemærker, at ICES vurdering for rødspætte er særdeles positiv. Der nævnes en forøgelse i relativ forekomst på henholdsvis 129 og 43 %. Idet der er tale om såkaldte "data begrænsede" bestande finder DFPO, at det giver mening at omsætte denne positive observation til en TAC forøgelse på mindst 20 %. Dette svarer til en TAC for 2015 på 4.091 tons.

Bestandsvurderingen for brisling er ifølge DFPO traditionelt meget svingende, og TAC bliver konsekvent beregnet på en biomasse, der er sat til mindre end hvad den reelt har været. Hermed bliver TAC mindre end "nødvendigt". I mangel af en vedtaget forvaltningsplan og en detaljeret diskussion om målsætningerne finder DFPO, at den samlede fangst for 2015 bør sættes i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet, til 242.000 tons (svarende til en reduktion i den samlede TAC på 10 %).

DFPO kan acceptere, at rådgivningen følges for sild i vestlig Østersø efter den normale 50/50 fordeling, og pointerer at bestandsfremgangen for sild i den østlige Østersø tilsiger en reel og stor fremgang i TAC'en.

For laks finder DFPO i lyset af rådgivningen, at TAC bør sættes i overensstemmelse med ICES vurdering af, hvad den samlede fangst vil være, hvis der fiskes efter FMSY svarende til 116.000 individer.

Danmarks Fiskeriforenings Producent Organisation (DFPO), finder det endvidere problematisk, at den hidtidige bestemmelse (fodnote) om mulighed for afskrivning af sildebifangster på op til 8 % af brislingekvoten fjernes. DFPO finder, at fodnoten skal opretholdes, samtidig med at grundforordningens mulighed for op til 9 % afskrivning af bifangster på hovedarten samtidig skal finde anvendelse, dvs. mulighed for en kumuleret fleksibilitet af de to bestemmelser. Foreningen henviser til, at fodnoten har eksisteret i forvejen, og hvis man skal sidestilles i forhold til andre fiskerier, hvor landingsforbuddet indføres, er det nødvendigt at der er mulighed for at anvende begge regler i brislingefiskeriet i Østersøen.

DPPO finder i øvrigt, at begge sildebestande i Østersøen med relevans for Danmark; sild i områderne 25-32 og 22-24 er i god forfatning, om end bestanden i områderne 22-24 stadig er på et relativt lavt niveau. DPPO finder, at både rådgivningen for sild i områderne 25-32 og 22-24 er retvisende og finder det centralt, at der hurtigst muligt udarbejdes forvaltningsplaner for både område IIIa og resten af Østersøen.

I forhold til brisling deler DPPO vurderingen fra ICES om, at brisling i områderne 22-32 er af en sådan størrelse, at der kan fiskes 222.000 tons, og at der skal fiskes ud fra MSY princippet FMSY (0,29). Arbejdet med en decideret forvaltningsplan bør også igangsættes. Slutteligt finder

DPPO, at bestanden bør være omfattet af samme fleksibilitetsregler som andre pelagiske arter, idet bestanden ifølge ICES er en langlivet bestand.

DPPO støttede DFPO i, at man skal arbejde for at fastholde bestemmelsen, der giver mulighed for afskrivning af uundgåelige sildebifangster på op til 8 % af brislingekvoten.

Marine Ingredients Denmark har følgende bemærkninger: Kommissionen lægger op til at reducere TAC'en for brisling med 17 % til 222.000 tons for at opretholde et fiskeri i overensstemmelse med MSY-målet. Ifølge Marine Ingredients Denmark bør forsigtighedsprincippet grundet den manglende stabilitet i bestandsvurderingen - i stedet for MSY lægges til grund for TAC-fastsættelsen, hvilket svarer til en TAC på 242.000 tons.

Marine Ingredients Denmark finder det endvidere yderst problematisk, at den hidtidige bestemmelse om mulighed for afskrivning af uundgåelige sildebifangster på op til 8 % af brislingekvoten fjernes, uden at der er taget stilling til, hvordan fiskeriet fra 1. januar 2015 skal håndtere uundgåelige bifangster af sild. Marine Ingredients Denmark bemærker, at det er absolut nødvendigt, at der sikres en løsning, der muliggør en fortsættelse af brislingefiskeriet i Østersøen.

Marine Ingredients Denmark bemærker, at det generelt set er problematisk, at Kommissionen ikke lægger op til kvoteopskrivning, som ellers ventet i forbindelse med indførelse af udsmidsforbuddet pr. 1. januar 2015.

Greenpeace støtter for nuværende en overgang til forvaltning efter MSY princippet som Kommissionen lægger op til, men fiskeriet bør forvaltes efter et helhedsprincip, hvor forvaltningen sigter efter opnåelse af god miljøtilstand. Det betyder, at forvaltningen af fiskeriet også skal have som mål at sikre en sund og naturlig biodiversitet; naturlige fødenet i havet; at havbunden er i en sådan tilstand at bundsamfundenes struktur og funktioner bevares og ikke påvirkes negativt samt at fiskebestandene udviser en sund og naturlig alders- og størrelsesstruktur. Greenpeace mener i øvrigt, at et skift væk fra bundtrawl til naturskånsomt fiskeri er naturligt skridt til at nå EU's miljøforpligtelser og fiskeripolitikens målsætninger.

I forhold til torskekvoten har kun 65 % været fisket op i den vestlige Østersø i 2013, men fiskeriet har koncentreret sig i område 22. For område 22 udtrykker ICES bekymring for bestandene udvikling og anbefaler en ekstra indsats, blandt andet fredning af torsken i de perioder og de områder hvor den gyder. Greenpeace finder ikke, at en reduktion af torskekvoten på 48 % i område 22, vil sikre det nødvendige skift til naturskånsomt fiskeri og vil højst sandsynligt heller ikke sikre den nødvendige reduktion af fiskeridødeligheden på torsk i område 22. Greenpeace mener, at en reduktion vil gøre torskekvoterne dyrere at leje, hvilket kan få store konsekvenser for de fartøjsejere på de mindre fartøjer, der i forvejen er pressede. Herudover finder Greenpeace, at hvis kvoterne reduceres uden andre indsatser vil det højst sandsynlighed ikke gavne torsken og blot yderligere presse de mindre fartøjer i den vestlige Østersø.

For den vestlige Østersø anbefaler Greenpeace derfor at opdele forvaltningen i tre områder (22, 23 og 24), i tråd med oplæg fra ICES, samt at der gøres en indsats for at reducere fiskeridødeligheden i område 22, så torsken i dette område kan komme sig. Greenpeace mener, at man bør arbejde for at:

- At man i område 22 lukker de dybe områder under 20 meter for alt fiskeri i månederne februar, marts og april, samt hele område 22 lukkes for bundtrawlsfiskeri i samme periode
- Aprilstoppet for fartøjer, der fisker naturskånsomt ophæves i område 22
- Aprilstoppet bør ikke gælde i Øresund (område 23), da torsken ikke gyder i april i Øresund, samt at der allerede er nationale foranstaltninger på plads i Øresund til at beskytte den gydende torsk.

Endelig bør Danmark i de nationale tildelinger af fiskekvoter allokere flere torsk (og andre arter) til de fiskere der fisker naturskånsomt, inden fiskene blev delt ud til fartøjsejerne baseret på frivillige kvoteandele (FKA). Dernæst bør Danmark sikre, at midlerne fra fiskerifonden går til det nødvendige skift til naturskånsomt fiskeri samt at visse områder på havet udpeges som trawlfrie – altså områder forbeholdt naturskånsomt fiskeri.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan generelt støtte hensigten om fortsat at sikre et bæredygtigt fiskeri og noterer sig med tilfredshed den positive udvikling for sild og rødspætte, idet man samtidig er bekymret for situationen for torskebestandene i både den vestlige, og især den østlige Østersø.

Som generelt princip kan regeringen tilslutte sig, at kvoterne i Østersøen fastsættes på grundlag af videnskabelig rådgivning, målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) i henhold til reformen af den fælles fiskeripolitik, samt forvaltningsplaner.

Regeringen lægger vægt på, at TAC tilpasses, når en ny forvaltningsmodel med landingsforpligtelsen indføres. Regeringen vil i den sammenhæng arbejde for, at Rådet i en overgangsperiode kan fastsætte en fuld kvotetilskrivning, der passer til fiskerimønsteret, indtil den videnskabelige rådgivning er på plads.

Regeringen lægger vægt på, at der findes en passende løsning i forhold til afskrivning af bifangster på hovedarten inden for nærmere rammer med henblik på at undgå utilsigtede konsekvenser.

Med hensyn til torsk i den vestlige Østersø finder regeringen, at TAC bør fastsættes i overensstemmelse med en gradvis overgang til MSY-mål, som sikrer, at MSY nås senest i 2017 ved en uændret TAC i 2015 eller ved en moderat reduktion. Danmark og Tyskland fisker på bestanden i Bælthavet, og de to lande arbejder på at finde fælles forslag til at indføre mulige supplerende forvaltningstiltag med henblik på at forbedre især gydebestanden.

Regeringen er forundret over, at Kommissionen ikke har foreslået en TAC for torsk i den østlige Østersø. Regeringen finder, at der i den særlige situation for denne bestand ikke bør ske en meget drastisk reduktion af TAC i 2015, men at TAC bør fastsættes uændret eller med en moderat reduktion, idet man afventer mere langsigtede foranstaltninger. Sverige arbejder sammen med Polen og Danmark på at fremlægge mulige forvaltningstiltag i ICES underområde 25 med henblik på at kunne forbedre fødegrundlag og bestandssituationen for torsk i dette område.

Regeringen hæfter sig ved, at STECF i 2012 har vurderet, at den nuværende begrænsning af fiskeriindsatsen i Østersøen ikke har betydning for fiskeridødeligheden, der effektivt forvaltes alene via TAC/kvotesystemet. Som minimum bør havdagene således fastsættes på et uændret niveau i forhold til 2014. Regeringen lægger vægt på, at der ikke må blive tale om reduktion i for-

hold til 2014 i hverken havdage eller i den nationale fleksibilitet på 15 % til at overføre ubrugte havdage til andre fartøjer.

Regeringen finder, at Østersølandenes fælles tilkendegivelse fra sidste år, om at kvoten for brisling i 2014 skulle fastsætte på grundlag af MSY værdien, skal respekteres, således at MSY-målet nås næste år.

Med hensyn til rødspætte finder regeringen, at den positive rådgivning for bestanden skal afspejles i TAC niveauet, således at den forbliver uændret i forhold til i år.

Regeringen finder, at Kommissionens forslag til meget store forøgelse i TAC for sild i Østersøen generelt bør være lidt mindre for at undgå for store udsving i TAC.

Regeringen finder det vigtigt, at fiskeriet efter laks baseres på en bæredygtig udnyttelse af bestanden, hvilket skal ses i sammenhæng med det fremlagte forslag til en forvaltningsplan for laks i Østersøen.

Endelig ser regeringen frem til, at Kommissionen snart vil fremlægge forslag til en ny flerartsforvaltningsplan for torsk, sild, brisling.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der kan opnås politisk enighed om forslaget på rådsmødet (landbrug og fiskeri) i oktober 2014.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 26. september 2014.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

2. Konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2015 KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Forberedelse af konsultationer mellem EU og Norge er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-14. oktober 2014 for at identificere og drøfte væsentlige emner i de forestående konsultationer med Norge om fastlæggelse af fiskerimuligheder for 2015.

Baggrund

Fiskerisamarbejdet mellem EU og Norge er baseret på en rammeaftale, og parterne har siden 1978 indgået to årlige kvote-aftaler ("protokoller") for fiskeriet på fælles bestande i Nordsøen og i Skagerrak. Der er tale om aftaler, som sikrer en fælles forvaltning af de vigtigste bestande i de to farvande. Derudover sker der en afbalanceret udveksling af kvoter for en række ikke fælles forvaltede eller eksklusive bestande i farvandene vest for de britiske øer, i Nordsøen, ved Grønland samt i Barentshavet.

Første runde af konsultationerne mellem EU og Norge finder sted den 17.-21. november 2014, mens anden runde er fastsat til den 1.- 5. december 2014.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-14. oktober 2014 med henblik på udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Konsultationerne er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Aftalerne mellem EU og Norge regulerer forvaltningen af en række vigtige fælles bestande i Nordsøen og Skagerrak, herunder torsk, kuller, sej, hvilling, rødspætte, sild og makrel. EU og Norge fastsætter i fællesskab en samlet TAC (den samlede tilladte fangstmængde) for disse bestande, der fordeles til hver part efter en fast fordelingsnøgle. Der er for torsk, rødspætte, kuller, hvilling, sej, sild og makrel aftalt langsigtede forvaltningsplaner eller fælles forvaltningsprincipper, der løbende tilpasses.

I aftalen udveksler parterne også fiskerimuligheder for en række bestande i Nordsøen så som brisling, havtaske, jomfruhummer, rejer og tobis samt blåhvilling i alle farvande og arktisk torsk, rødfisk, arktisk sej og kuller i Norskehavet og Barentshavet, foruden kvoter i grønlandsk farvand.

Af betydning for fiskeriaftalen er derfor også de multilaterale forhandlinger mellem EU, Norge, Island og Færøerne om forvaltningen af blåhvilling, sild (atlantoskandisk) og makrel. EU, Norge og Færøerne indgik i marts 2014 efter flere års konflikt en aftale om fastsættelse af TAC for makrel og fordeling heraf, herunder også med en andel til tredjelande (Island, Grønland og Rusland, som ikke kunne tiltræde aftalen). I forhandlinger, som vil finde sted i oktober-november 2014, vil man forsøge at få en aftale i stand med alle parter.

Af de fælles forvaltede bestande er særligt torsk, rødspætte, kuller, mørksej og sild af betydning for Danmark. Ligeså er fiskeriet efter havtaske, jomfruhummer og "andre arter" i norsk farvand, hvor Danmark har hovedparten af EU's kvote.

For de vigtigste bestande i Nordsøen og Skagerrak rådgiver ICES følgende; Torsk -20 %, rødspætte i Nordsøen +15 % og i Skagerrak -32 %, kuller -7 %, mørksej -15 %, sild -9 % jf. gammel forvaltningsplan og -6 % jf. ny endnu ikke godkendt forvaltningsplan. Der er forudset en evaluering og eventuel ændring af den fælles forvaltningsplan for kuller i Nordsøen og Skagerrak, ligesom ICES er blevet bedt om at evaluere den nye forvaltningsplan for sild i Nordsøen, der anvendes fra 1. januar 2015.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Sagen har i sig selv ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Danske fiskere fanger en betydelig del af de danske EU-kvoter i norsk zone. Aftalen med Norge er den fiskeriaf-

tale, der har størst betydning for dansk fiskeri. Væsentlige ændringer i fangstmulighederne vil derfor have betydning for fiskerierhvervets økonomi.

Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i § 5-udvalget (fiskeri), og der er kommet følgende bemærkninger:

Danmarks Fiskeriforenings Producent Organisation (DFPO) finder, at i forhold til den fælles forvaltningsplan for torsk, burde denne have været blevet ændret, da det går godt for torsken.

Med hensyn til rødspætte i Skagerrak finder DFPO, at man bør anvende den forvaltningsplan som Nordsøens Rådgivende Råd har anbefalet, og som også blev lagt til grund for kvote-fastsættelsen for 2014. Den formelle rådgivning, hvor ICES har taget udgangspunkt i, at bestanden er databegrænset, bør derfor ikke følges.

DFPO finder også, at bifangstknoten for sild skal op i både Nordsøen og i Skagerrak/Kattegat i forbindelse med indførelsen af landingsforpligtigelsen i industrifiskeriet og det pelagiske fiskeri. EU bør også arbejde for en høj "Others-kvota" i den norske del af Nordsøen og for en tobis kvota i norsk zone. I forhold til den gensidige udveksling af fiskerimuligheder, mener DFPO, at EU skal holde sig til de niveauer, der oprindeligt var forudset, hvor TAC-niveauet for torsken var på 600.000-700.000 tons i Barentshavet, i stedet for de 1 million tons, som har været niveauet de senere år.

Endelig finder DFPO, at det er i orden at følge det norske ønske om at udskyde drøftelsen af de udestående spørgsmål om den fælles forvaltning i Skagerrak, hvis Norge ikke bruger disse spørgsmål til at presse EU på andre områder i de forestående EU/Norge fiskeriforhandlinger vedrørende 2015.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er af grundlæggende betydning, at EU-Norge-forhandlingerne om fiskerimulighederne i 2015 afsluttes i 2014, så fiskeriet i norsk zone kan påbegyndes fra årets begyndelse. Dette gælder uafhængigt af andre forhandlinger.

Regeringen er positiv over for en drøftelse i Rådet om retningslinjer for EU's forhandlingsposition forud for forhandlingerne med Norge. Regeringen støtter fastsættelse af kvoterne for 2015 på grundlag af videnskabelig rådgivning, målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte(MSY) i henhold til reformen af den fælles fiskeripolitik samt forvaltningsplaner.

Regeringen finder, at en vis stabilitet og dermed forudsigelighed er at foretrække ved fastlæggelse af flerårige forvaltningsplaner frem for udelukkende at gå efter en kortsigtet maksimering af udbyttet.

Regeringen lægger vægt på, at der i forhandlingsløsningerne tages højde for, at første del af EU's udsnidsforbud omfattende fiskerier efter pelagiske arter og industriarter indføres fra 1. januar 2015.

Regeringen arbejder for, at der bliver mulighed for videreførelse af projekter med fangstkvoter og fuld dokumentation i 2015, indtil et forbud mod udsmid træder i kraft for de respektive områder og fiskerier.

Regeringen arbejder for, at balancen i den gensidige udveksling af fiskerimuligheder tilvejebringes ved, at EU ikke køber den fulde mængde torsk i Barentshavet, som Norge, jf. EØS-aftalen, er forpligtet til at tilbyde EU, og at betalingen herfor overvejende sker ved overførsler fra farvandsområder uden for Nordsøen.

Regeringen arbejder for at fastholde de traditionelle fiskerimuligheder efter blandt andet havtanske, lange og "andre arter" i norsk zone.

Regeringen støtter arbejdet initieret af danske fiskere og Det rådgivende råd for Nordsøen (NSAC) med at etablere en forvaltningsplan for rødspætte i Skagerrak, så også dette fiskeri kan MSC-certificeres.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

De berørte medlemsstater forventes under drøftelsen af kommende konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2015 at tilkendegive deres holdning til status for forhandlingerne.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. Forberedelse af årsmøde i Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT) i Genova, Italien, den 10.-17. november 2014 KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

EU er medlem af Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT), som er ansvarlig for bevaring af tun og tunlignende arter i Atlanterhavet og Middelhavet. Blandt EU's medlemsstater fisker blandt andet Frankrig, Italien, Spanien Grækenland, Malta og Cypern i området. ICCAT afholder sit årsmøde den 10.-17. november 2014.

Baggrund

Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT) afholder sit årsmøde den 10.-17. november 2014 i Genova, Italien.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug- og fiskeri) den 13. – 14. oktober 2014 med henblik på udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Sagen er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

EU deltager i en række regionale fiskeriforvaltningsorganisationer, der danner ramme for et regionalt samarbejde om bevarelse og forvaltning af tunbestande. ICCAT er ansvarlig for bevaring af tun og tun-lignende arter i Atlanterhavet og Middelhavet.

ICCAT blev etableret i 1969 og har 42 kontraherende parter, herunder EU, Storbritannien og Frankrig (de sidste 2 på vegne af deres oversøiske territorier). EU har været medlem af ICCAT siden november 1997.

Blandt EU's medlemsstater fisker blandt andet Frankrig, Italien, Spanien, Grækenland, Malta og Cypern i området. Danmark udøver ikke fiskeri efter tun eller andre arter omfattet af ICCAT's reguleringer.

ICCAT vedtog i 2006 en genopretningsplan for almindelig tun i det østlige Atlanterhav og i Middelhavet. Planen er en 15-årig plan, der begyndte i 2007 og fortsætter til 2022. Planen indeholder blandt andet betingelser for fiskeriet, bestemmelser om fiskerikapacitet, visse tekniske bestemmelser, herunder lukkede perioder og mindstemål samt kontrolforanstaltninger. På det årlige møde i ICCAT i 2012 blev genopretningsplanen revideret og styrket. Der blev endvidere og i overensstemmelse med den videnskabelige rådgivning fastsat en TAC på 13.400 tons pr. år fra 2013, indtil TAC'en ændres som følge af videnskabelig rådgivning.

Genopretningsplanen er implementeret ved Rådets forordning (EF) nr. 302/2009 om en flerårig genopretningsplan for almindelig tun i det østlige Atlanterhav og Middelhavet, som senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 544/2014.

Rådet vedtog i en afgørelse af 8. juli 2014 et nyt mandat til Kommissionen med fastlæggelse af EU's holdning på det årlige møde, herunder særlige møder, i ICCAT. Ifølge principperne i mandatatet, skal EU inden for rammerne af ICCAT blandt andet:

- Forvalte ressourcerne i henhold til forsigtighedsprincippet og målene i forbindelse med det maksimale bæredygtige udbytte som fastsat i den fælles fiskeripolitik.
- Søge synergi med den politik som EU følger som led i sine bilaterale fiskeriforbindelser med tredjelande, og sikre sammenhæng med sine øvrige politikker.
- Følge Rådets konklusioner af 19. marts 2012 om Kommissionens meddelelse om den fælles fiskeripolitiks eksterne dimension.
- Tilstræbe at skabe lige betingelser for EU's flåde inden for ICCAT baseret på de samme principper og standarder som dem, der gælder efter EU-retten, og fremme ensartet gennemførelse af henstillinger.

EU skal efter retningslinjerne i relevant omfang stræbe efter at støtte vedtagelsen af følgende tiltag indenfor rammerne af ICCAT:

- Foranstaltninger til bevarelse og forvaltning af fiskeressourcerne baseret på den bedste foreliggende videnskabelige rådgivning, herunder samlede tilladte fangstmængder (TAC'er) og kvoter eller indsatsregulering for havets levende biologiske ressourcer reguleret af ICCAT, som resulterer i eller opretholder udnyttelsesgraden for det maksimale bæredygtige udbytte, hvor det er muligt inden udgangen af 2015 og på et gradvis stigende grundlag senest inden udgangen af 2020. Om nødvendigt skal det overvejes at indføre særlige foranstaltninger for bestande, der lider under overfiskning, således at fiskeriindsatsen holdes på et niveau, der er i overensstemmelse med fiskerimulighederne.

- Foranstaltninger, der skal forebygge, afværge eller standse ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri (IUU).
- Foranstaltninger til overvågning, kontrol og tilsyn i konventionsområdet.
- Foranstaltninger, der skal reducere fiskeriets negative indvirkning på havets biodiversitet og det marine økosystem mest muligt, herunder foranstaltninger, der tager sigte på at undgå og i videst muligt omfang reducere uønskede fangster, herunder økologisk vigtige arter, samt gradvis at eliminere udsmid.
- Foranstaltninger, der tager sigte på at forbyde fiskeri, der kun har til formål at høste hajfinner, og på at kræve, at alle hajer landes med finnerne på.
- Fremme af sammenhængende holdninger med andre regionale fiskeriforvaltningsorganisationer.
- Supplerende tekniske foranstaltninger baseret på rådgivning fra ICCAT's underorganer.

Endvidere vil EU når det gælder almindelig tun, desuden gennemføre genopretningsplanen for østlig tun under hensyntagen til den seneste videnskabelige rådgivning og bygge videre på disse erfaringer med henblik på at fremme lignende effektive strategier for vestlig tun på en ensartet måde.

Endelig fremgår det af mandatet, at der forud for hvert årlige møde (herunder særlige møder) i ICCAT træffes de nødvendige foranstaltninger, således at EU's holdning på disse møder tager hensyn til de seneste statistiske, biologiske og andre relevante oplysninger i overensstemmelse med forhandlingsmandatets principper og retningslinjer.

På årsmødet i 2013 blev der vedtaget en række anbefalinger og resolutioner. EU fremlagde blandt andet visse forslag om hajer, herunder sildehaj samt et forbud mod at fjerne hajfinner til havs), der dog ikke blev vedtaget. Mulige fremskridt for så vidt angår hajer forventes knyttet til drøftelserne om ændring af ICCAT konventionen, herunder udvidelse af kompetenceområdet til også at omfatte hajer. TAC for almindelig tun i det østlige Atlanterhav og Middelhavet blev fastsat uændret til 13.400 tons.

På det kommende møde i ICCAT forventes drøftet blandt andet forvaltningen af forskellige vigtige ICCAT-arter, især almindelig tun, samt arbejdet om ændring af ICCAT-konventionen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Der foreligger ikke information om forslag til nye ICCAT forvaltningsforanstaltninger, der vil kunne have lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Sagen har været i høring i § 5-udvalget (fiskeri), og der er ikke indkommet høringssvar.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt bestræbelserne på at sikre et bæredygtigt fiskeri efter tun og andre bestande inden for ICCAT's forvaltningsområde.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er endnu ikke kendskab til andre medlemsstaters holdning.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Afrikansk svinepest KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Litauen, støttet af Estland, Letland og Polen har ønsket en drøftelse på Rådsmødet (landbrug og Fiskeri) den 13.-14. oktober om Afrikansk Svinepest. Der har i løbet af 2014 været udbrud af afrikansk svinepest i Estland, Letland, Litauen og Polen. Situationen er bekymrende, ikke bare på grund af de økonomiske konsekvenser, som sygdommen medfører, men også på grund af risikoen for spredning af sygdommen til andre dele af EU, hvis der ikke noget effektivt for at bremse den.

Baggrund

Afrikansk Svinepest blev først opdaget i Litauen i begyndelsen af 2014. Siden har sygdommen spredt sig til de øvrige baltiske lande og Polen. Situationen har medført store økonomiske tab for svineproducenter og andre operatører, som er involveret i svineproduktion og handel med levede svin og svinekødsprodukter.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-14. oktober 2014 med henblik på præsentation og udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Formål og indhold

Efter at afrikansk svinepest kom til Rusland fra Georgien i 2006, har sygdommen spredt sig mod nord i den europæiske del af Rusland og i januar 2014 spredte sygdommen sig via Hviderusland til EU. Først blev der påvist sygdomsramte vildsvin i Litauen og kort tid efter også i Polen. I juni 2014 bredte sygdommen sig til Letland og i september 2014 til Estland. Sygdommen er primært set hos vildsvin, men på det seneste er en række tamsvinebesætninger blevet smittet. Det har hovedsageligt drejet sig om såkaldte baggårdsbesætninger med meget ringe smittebeskyttelse, hvor tamsvin og vildsvin kan komme i kontakt med hinanden. Smittereservoiret er vildsvinebestanden, og de pågældende områder har relativt tætte vildtsvinebestande.

Kommissionen følger udviklingen nøje og informerer løbende om udviklingen i sygdommen. Mulige tiltag diskuteres i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder på baggrund af en konkret risikovurdering fra den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA).

Litauen har ønsket at drøfte udviklingen i sygdommen med udgangspunkt i en status fra Kommissionen om sygdomsudviklingen og anmodet om et forslag fra Kommissionen om følgende aktiviteter og medfinansiering:

- Kommissionen skal koordinere og lede den veterinære og sundhedsmæssige indsats og forebygge at sygdommen spredt sig til lande, som endnu ikke er berørt af sygdommen.
- EU skal dække alle omkostninger til forebyggelse, kontrol og udryddelse af sygdommen, herunder udgifter til prøvetagning og laboratorieprøver.
- Undersøge muligheden for at refundere alle udgifter i forbindelse med udryddelse af sygdommen, eksempelvis i form af udgifter til nedslåning og bortskaffelse af svin, foder- og fodermaterialer, medicin, desinficering.

Litauen vurderer, at disse tiltag vil kunne bremse for yderligere spredning af sygdommen.

I henhold til artikel 6 i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning 652/2014 om bestemmelser vedrørende forvaltning af udgifter i tilknytning til fødevarekæden, dyresundhed og dyrevelfærd samt til plantesundhed og planteformeringsmateriale kan der ydes tilskud til medlemsstater, tredjelande og internationale organisationer for så vidt angår beskyttelsesforanstaltninger, der træffes i tilfælde af en direkte trussel mod Unionens sundhedsstatus som følge af forekomst af eller udvikling i en af de i henhold til artikel 7 eller 10 listeopførte dyresygdomme og zoonoser i et tredjeland eller en medlemsstat. Artikel 8 anfører hvad der kan opnås medfinansiering til i forbindelse med udbrud af alvorligt smitsomme sygdomme som for eksempel afrikansk svinepest. Det drejer sig om midler til erstatning af dyr, aflivning, destruktion og omkostninger til rengøring og desinfektion. Udover disse anføres også, at der i behørigt begrundede ekstraordinære tilfælde kan ydes medfinansiering til andre nødvendige udgifter til udryddelse af sygdommen. Beslutningsproceduren for udbetaling af medfinansiering til sygdomsudbrud eller som videre anført udgifter til tiltag i tilfælde af, at det er nødvendigt at iværksætte specielle tiltag for at reagere på uforudsete udviklinger vedtager Kommissionen i henhold til artikel 36, stk. 2 via gennemførelsesretsakter.

Den sidstnævnte mulighed har tidligere været benyttet overfor Estland, Letland, Litauen og Polen i forbindelse med medfinansiering af udgifter til rengøring og desinfektion af dyretransportkøretøjer, der returnerede til EU efter kørsel i Rusland og Hviderusland.

Det skal endvidere bemærkes, at EU medfinansieringen for tiltag under forordningen generelt er 50 %, hvor EU medfinansieringen kan øges til 75 % ved samarbejde mellem medlemsstater eller hvis medlemsstatens bruttonationalindkomst pr. indbygger er på under 90 % af EU-gennemsnittet. Endelig kan EU medfinansieringen i særlige tilfælde øges til 100 % for eksempel, hvis der er tale om tiltag der er designet til at undgå tab af menneskeliv eller større økonomiske forstyrrelser for EU som helhed, eller hvis tiltagene gennemføres i tredjelande.

Der er i EU's flerårige finansielle ramme for 2014-2020 fastlagt et loft på i alt 1.892 mio. € (i løbende priser) til finansiering af tiltag under Europa-Parlamentets og Rådets Forordning 652/2014 om bestemmelser vedrørende forvaltning af udgifter i tilknytning til fødevarekæden, dyresundhed og dyrevelfærd samt til plantesundhed og planteformeringsmateriale.

I artikel 220 i markedsordningen 1308/2013 i den fælles landbrugspolitik giver endvidere Kommissionen mulighed for ved gennemførelsesretsakter at yde en EU medfinansiering på 50 % til støttetiltag til det berørte marked som følge af begrænsninger i handelen inden for Unionen og

i handelen med tredjelande, der kan følge af anvendelsen af foranstaltninger til bekæmpelse af udbredelsen af dyresygdomme, og ved alvorlige markedsforstyrrelser, der direkte skyldes manglende forbrugertillid som følge af risici for folke-, dyre- eller plantesundheden og sygdom.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

En gennemførelse af de beskrevne tiltag vil sandsynligvis medvirke til at mindske risikoen for smittespredning til andre medlemsstater i EU.

Det skal endvidere bemærkes, at der siden slutningen af januar 2014 ikke har kunnet eksporteres en række svinekødsprodukter til Rusland på grund af udbruddet af afrikansk svinepest i EU.

Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer støtter de beskrevne aktiviteter, men påpeger, at der kan være tale om en langstrakt proces, hvorfor man gerne ser, at der parallelt arbejdes for en regionalisering i forhold til udbredelsen af afrikansk svinepest i forhold til eksport til tredjelande.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Afrikansk svinepest udgør en trussel for svinebesætningerne, ikke bare i de allerede angrebne medlemsstater, men også i de omkringliggende områder, såfremt sygdommen spreder sig yderligere. Regeringen er derfor i udgangspunktet positivt stemt over for, at der iværksættes en koordineret indsats og gennemføres en række konkrete tiltag med henblik på effektivt og målrettet at bekæmpe sygdommen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det må forventes, at initiativet støttes af en bred kreds af medlemsstater.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. (Evt.) Det russiske forbud imod import af en række landbrugsprodukter fra EU KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 21. august 2014. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Rusland indførte med effekt fra den 7. august 2014 et forbud imod import til Rusland af en række landbrugsprodukter og fødevarer fra EU, USA, Norge, Canada og Australien. Det rejser betydelige problemer for EU's landbrugssektor på grund af den store russiske import af landbrugsprodukter og fødevarer fra EU. Særligt ramte sektorer er frugt og grønt samt kød, fisk og mejeriprodukter. Kommissionen har iværksat markedstiltag inden for mejeri-, frugt og grøntsektoren for at afbøde effekterne. Der er i EU's Fælles Markedsordning for Landbrugsvarer en række markedsinstrumenter, der kan bringes i anvendelse, for at hindre prisfald og anden

uligevægt på markedet, der kan blive et resultat af det russiske importstop. Sagen forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) 13.-14. oktober 2014 med henblik på udveksling af synspunkter.

Baggrund

Rusland indførte med effekt fra den 7. august 2014 et forbud imod import til Rusland af en række landbrugsprodukter og fødevarer fra EU, USA, Norge, Canada og Australien. Det rejser betydelige problemer for EU's landbrugssektor på grund af den store russiske import af landbrugsprodukter og fødevarer fra EU.

Sagen forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-14. oktober 2014 med henblik på udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Der er ikke tale om stillingtagen til et konkret forslag, hvorfor nærhedsprincippet ikke er relevant.

Formål og indhold

Rusland indførte med effekt fra den 7. august 2014 et forbud imod import til Rusland af en række landbrugsprodukter og fødevarer fra EU, USA, Norge, Canada og Australien. Importforbuddet er et modsvar på de vestlige sanktioner mod Rusland som følge af situationen i Ukraine. Ifølge de foreliggende oplysninger omfatter importforbuddet følgende produkter:

- Kød fra kvæg - fersk, kølet eller frossent.
- Svinekød - fersk, kølet eller frossent.
- Fjerkræ og fjerkræprodukter - fersk, kølet eller frossent.
- Fisk, skaldyr mv.
- Mælk og mælkeprodukter samt ost.
- Grøntsager, frugter og nødder.
- Pølser og andre lignende kødprodukter.

Rusland er det næststørste marked for EU's landbrugseksport og aftager for en samlet værdi på 11,8 milliarder € landbrugsprodukter og fødevarer fra EU (ca. 10 % af den samlede EU eksport af disse varer). De produkter, der er omfattet af importforbuddet udgør 43 % af landbrugseksporten til Rusland eller en værdi på ca. 5 milliarder €. Forbuddet ventes at omfatte danske varer til en værdi af ca. 3 mia. kr. ud af en samlet dansk fødevareeksport til Rusland på ca. 4,3 mia. kr. (2013), hvoraf svinekød udgjorde ca. 2,1 mia. kr. De produkter, der især er påvirket i EU, er følgende:

Frugt og grønt

Rusland er en vigtig importør af frugt og grønt fra EU. For æbler og pærer gælder eksempelvis, at henholdsvis 7 % og 8 % af EU's samlede produktion eksporteres til Rusland. Æbler er samlet set det største frugt- og grøntprodukt med en eksport fra EU på ca. 787.410 tons i 2013. Danmark har i praksis ikke eksport af frugt og grønt til Rusland, men den danske gartnerisektor vil blive påvirket negativt, hvis produktionen fra andre medlemsstater især Nederlandene og Polen, der normalt afsættes til det russiske marked, nu skal afsættes på EU's indre marked med stort udbud og faldende priser til følge. Kommissionen har ultimo september 2014 oplyst, at priserne på en række frugt- og grøntsagsprodukter er stabile eller stigende – især for tomater, ferskner og nektariner. Priserne på æbler og pærer falder imidlertid forsat.

Kød

Rusland er traditionelt en vigtig aftager af svinekød fra EU. Den russiske import af svinekød fra EU omfattede 3,2 % af produktionen på 22 millioner tons i EU i 2013. Rusland aftog således ca. 33 % af svinekødseksporten fra EU. Det svarer til en årlig eksport til Rusland i 2013 på omkring 700.000 tons ud af en samlet årlig eksport på omkring 2,2 millioner tons. I perioden 2011-2013 eksporterede Danmark gennemsnitligt 108.900 tons svinekød årligt til Rusland. Der har allerede været et russisk importstop af svinekød fra hele EU siden februar 2014 på grund af fund af vildsvin og tamsvin med Afrikansk Svinepest i Polen, Litauen og Letland. Konsekvenser heraf er hidtil afbødet grundet lidt faldende udbud, god efterspørgsel på hjemmemarkedet og god eksport til Fjernøsten, men der ses nu prisfald. For oksekøds vedkommende eksporteredes i 2013 ca. 0,6 % af EU's årlige produktion af oksekød til Rusland – hvilket svarer til 40.800 tons. Det er ca. 25,3 % af EU's samlede eksport af oksekød i 2013, der var på ca. 161.100 tons. I perioden 2011-2013 var Danmarks eksport af oksekød til Rusland på ca. 5.400 tons. For fjerkrækøds vedkommende aftog Rusland i 2013 ca. 0,7 % af EU' samlede produktion af fjerkrækød på ca. 1,3 mio. tons. Det svarer til at ca. 6,6 % af EU's samlede eksport af fjerkrækød gik til det russiske marked i 2013. Danmarks eksport af fjerkræ til Rusland var på lidt over 4.000 tons i 2013.

Mælk og mejeriprodukter

Rusland har en stor import af især smør og ost. Rusland aftager ca. 24 % af EU's årlige smørekseksport på ca. 130.000 tons (gennemsnit i perioden 2011-2013). Rusland aftager en stor del af EU's vigtige eksport af ost, hvor eksporten til Rusland androg 237.000 tons ud af EU's samlede osteeksport på 743.200 tons (gennemsnit i perioden 2011-2013). Størsteparten af denne eksport til Rusland kommer fra Tyskland og Nederlandene. Danmark har en mindre andel af denne eksport. Danmarks eksport af smør til Rusland androg 2.200 tons i 2013. Danmarks eksport af ost til Rusland androg 11.900 tons. Dertil bemærkes, at Danmarks osteeksport til Rusland er steget markant gennem de seneste år. Mælkeprisen i EU er faldende, idet afregningspriserne på forarbejdede produkter som smør og mælkepulver og i mindre omfang for ost er faldet. Det er uklart hvorvidt prisfaldet alene kan tilskrives det russiske importstop, da der endvidere er et øget udbud af mejerivarer som følge af høj mælkeproduktion på verdensplan.

Iværksatte tiltag på EU-niveau

Frugt og grønt

Kommissionen iværksatte den 18. august 2014 hastetiltag inden for netop denne sektor, da der er tale om produkter med kort holdbarhed. Det skete ved en delegeret retsakt, hvor Kommissionen afsatte 125 mio. € til støtteforanstaltninger, som omfattede tomater, gulerødder, blomkål, agurker, sylteagurker, champignon, æbler, pærer, røde frugter, vindruer og kiwier. Støtten var fordelt med 82 millioner € til æbler og pærer og 43 millioner € til anden frugt og grønt. Støtte kunne ydes til gratis uddeling til visse institutioner, tilbagetrækning, ikke-høst og grøn høst af de omfattede produkter. Støtte kunne ydes i perioden fra den 18. august 2014 til udgangen af november 2014. Endvidere har Kommissionen ved en delegeret retsakt iværksat en støtteordning inden for ferskner og nektariner til et beløb på 35 millioner €.

Den 10. september 2014 blev ordningen for æbler pærer og anden frugt og grønt suspenderet på grund af uforholdsmæssig stor søgning til et samlet beløb, der overskred støtteforanstaltningens budget. Størstedelen af ansøgningerne - svarende til 87 % af budgettet – kom fra én medlemsstat. Kommissionen har den 30. september 2014 iværksat en ny støtteordning med lignende tiltag, hvortil Kommissionen har afsat 165 mio. €. I den nye ordning er der større fokus på,

at støtte primært allokeres til de produkter og medlemsstater, der er særligt berørt af manglende eksport til Rusland. Der er faste allokeringer pr. produktgruppe og pr. medlemsstat med en minimumsallokering til alle medlemsstater på 3.000 tons.

Mælk og mejeriprodukter

Da mælkesektoren også er påvirket af det russiske importstop, er der også iværksat tiltag på dette område. Der er med virkning fra 7. september 2014 iværksat støtte til privat oplagring af smør og skummetmælkspulver for en periode på mellem 90 og 210 dage. Herudover har Kommissionen iværksat en støtte til privat oplagring af visse oste for en periode på mellem 60 og 210 dage og begrænset til en samlet mængde på 155.000 tons, beregnet ud fra den traditionelle eksport til Rusland. Kommissionen har den 23. september 2014 udstedt en forordning, der øjeblikkeligt suspenderer ordningen for støtte til privat oplagring af ost på grund af for stor søgning fra én medlemsstat af støtte til oste, der ikke traditionelt eksporteres til det russiske marked.

Endelig har Kommissionen forlænget perioden, hvor der kan opkøbes til intervention af smør og skummetmælkspulver til udgangen af 2014. Denne periode løber normalt fra 1. marts til 30. september, men den er nu forlænget til udgangen af 2014.

Med henblik på at opnå adgang og at afsætte landbrugsprodukter på alternative markeder, har Kommissionen øget indsatsen i forhold til at afhjælpe eventuelle handelshindringer, ligesom Kommissionen vil øge budgettet til salgsfremme med 30 mio. € i 2015.

Tilgængelige markedstiltag

Under den fælles landbrugspolitik er der i Den Fælles Markedsordning mulighed for at indføre en række markedstiltag med henblik på at imødegå markedspåvirkningen af det russiske importforbud.

Der er tale om følgende tiltag:

- Offentlig intervention: Medlemsstaternes interventionsorganer opkøber på EU's vegne landbrugsvarer og lægger på lager. Formålet er at begrænse udbuddet med henblik på at stabilisere priserne. Der kan under nærmere regler opkøbes smør, skummetmælkspulver og oksekød mv.
- Støtte til privat oplagring: Erhvervsdrivende kan få støtte til at lægge landbrugsvarer på lager i en bestemt minimumsperiode. Det omfatter hvidt sukker, olivenolie, spindhør, oksekød, smør, ost med beskyttet oprindelsesbetegnelse, skummetmælkspulver, svinekød og fåre- og gedekød.
- Støtte til frugt og grøntsektoren: Under den eksisterende landbrugspolitik ydes EU-støtte via producentorganisationer. Producentorganisationerne kan lave driftsprogrammer, som skal være mindst treårige og højst femårige. I disse programmer kan der indgå tiltag med henblik på kriseforebyggelse og styring. I krisestyring kan der bl.a. indgå tilbagekøb fra markedet og grøn høst (nedpløjning af afgrøder uden høst). Udgifterne under driftsprogrammerne finansieres af EU op til 50 %. Der anvendes ikke p.t. krisestyring i de danske producentorganisationers driftsprogrammer.
- Foranstaltninger mod markedsforstyrrelser: Kommissionen har mulighed for ved delegerede retsakter at indføre foranstaltninger herunder eksportrestitutioner for at kunne imødegå markedsforstyrrelser som følge af betydelige prisstigninger eller prisfald. Bestemmelsen kan

anvendes ved truende markedsforstyrrelser. I tilfælde af særlig hastende karakter kan Kommissionen øjeblikkeligt indføre en hvilken som helst form for støtte til markedet.

- Foranstaltninger til løsning af specifikke problemer: Denne bestemmelse kan benyttes til hastende foranstaltninger, hvis ovenstående foranstaltning mod markedsforstyrrelser ikke kan anvendes. Det skal i givet fald ske ved gennemførelsesretsakter, der skal forelægges til afstemning i en komité.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen. Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg har løbende drøftet konsekvenserne af det russiske importforbud.

Konsekvenser

De markedsræssige støttetiltag på EU-niveau vil være finansieret af EU's fælles landbrugspolitik og dermed af EU-budgettet, hvorfor der ikke vil være direkte statsfinansielle konsekvenser. Der vil dog være administrative omkostninger, da administrationen skal finansieres af medlemsstaterne. Omkostningerne hertil kan først opgøres, når de eventuelle konkrete markedsindgreb er offentliggjort.

Kommissionen har oplyst, at de samlede udgifter på skønnet 346 mio. € til de allerede iværksatte tiltag, vil blive afholdt under budgetloftet for det kommende budgetår 2015.

Såfremt dette budget opbruges, er der i den fælles landbrugspolitik indført en krisefond på 400 millioner € om året (2011-priser), der kan anvendes til supplerende støtte til landbrugssektoren i tilfælde af større kriser. Hvis krisereserven skal anvendes, skal Kommissionen forelægge Europa-Parlamentet og Rådet et forslag til overførsel til de budgetposter, der finansierer de pågældende foranstaltninger. Midlerne i krisefonden er tilvejebragt gennem en reduktion af den direkte støtte til alle landbrugere, der modtager mere end 2.000 € årligt, og tilbageføres til den direkte støtte i det omfang, midlerne ikke bliver anvendt til kriseforanstaltninger.

Med henblik på at sikre en overholdelse af det afsatte budget til søjle I under den fælles landbrugspolitik (det vil sig udgifterne til direkte støtte og markedsforanstaltninger), skal der ske en reduktion af den direkte støtte, hvis der er udsigt til, at den finansielle ramme vil blive overskredet.

Indførelse af markedsinstrumenter må forventes at kunne forebygge større prisfald på udsatte landbrugsprodukter og vil således være til gavn for primærlandmænd og forarbejdningsevirkomheder. Det må forventes, at der i mindre omfang kan blive tale om administrative konsekvenser, for de virksomheder, der skal søge om støtte i medfør af markedsinstrumenter.

Iværksættelse af markedstiltag kan i mindre omfang medføre behov for tilpasning af danske bekendtgørelser.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer anfører, at markedssituationen for danske mejeriprodukter, frugt og grønt, svine-, fjerkræ- og oksekød samt fisk er påvirket af handelsembargoen fra Rusland. Det vigtigste for danske fødevareraktiviteter inden for mejeri- og kødsektorerne i nuværende

markedssituation er at finde alternative markedsadgange for deres overskudsprodukter på markeder uden for EU. Generelt er det ressourcekrævende at skabe markedsadgang til vækstmarkeder blandt andet i Asien og Sydamerika og derfor opfordrer Landbrug & Fødevarer til, at der fra dansk side hele vejen rundt – også i samarbejdet mellem det private og det offentlige – fokuseres på at styrke indsatsen med henblik på at sikre certifikater og godkendelser til nye markeder samt at sikre fortsat hurtig sagsbehandling af sager på de eksisterende markeder udenfor EU, herunder ikke mindst Kina.

I forhold til kriseforanstaltninger på det indre marked mener Landbrug & Fødevarer, at de anvendte foranstaltninger skal være relevante, målrettede og tidsbegrænsede. Midlerne skal allokeres, derhen hvor behovet er størst, for at imødegå indirekte priseffekter på danske varer.

Ruslands beslutning om at lukke for EU's eksport af svinekød har haft voldsom negativ betydning for EU's svinepriser. Landbrug & Fødevarer vurderer, at noteringen på svinekød i Danmark ville have været mindst 2 kr./kg højere, såfremt det russiske marked havde været åbent, hvilket svarer til et estimeret indtjeningstab på 4. mia. kr. for svineproducenterne i Danmark. Den aktuelle svinenotering i Danmark er i indeværende uge 9,80 kr./kg. Grunden, til at priserne ikke er faldet efter februar 2014, er svinesygdommen PEDV i USA, let faldende produktion i EU, et vejrmæssigt varmt forår i EU samt en gunstig valutakursudvikling.

Alle vigtige eksportmarkeder er nu under voldsomt nedadgående prisfald, da store udbyderlande som USA og Canada også er udelukkede fra det russiske marked samt at andre kødtyper også er ramt, hvilket betyder et større udbud i EU. Således har vi på det seneste set markante prisfald i EU på et tidspunkt af året, hvor vi normalt har rimeligt stabile priser.

EU eksporterede i 2013 750.000 tons svinekød til Rusland. Danmarks eksport var 131.000 tons svinekød til en værdi af 2,1 mia. kr. Landbrug & Fødevarer vurderer, at der på baggrund af de seneste prisfald er behov for at aktivere markedsstøtte i form af støtte til privat oplagring, som også omfatter varerne spæk/fedt og spiselige biprodukter (varer som typisk går til Rusland) med mulighed for at kunne bryde kontrakten efter én måned til eksport udenfor EU. Udover de seneste prisfald ser vi normalt sæsonmæssige prisfald i november og december. Støtte til privat oplagring vil stabilisere markedet i den nuværende situation.

Verdensmarkedet har over de seneste måneder været i fald grundet svingninger i den kinesiske efterspørgsel og en kraftig stigning i det globale udbud, anført af stigende mælkeproduktion i EU. Den russiske embargo forstærker således en markedsnedgang på verdensmarkedet for mejeriprodukter. Som konsekvens heraf begynder prisniveauet for mejeriprodukter at nærme sig interventionsniveauet, mens mælkeprisen har været stærkt faldende.

Der er fortsat behov for, at Kommissionen sætter alle sejl ind på at lette adgangen til alternative markeder for dermed at sikre afsætning af de mejeriprodukter, der ikke kan komme ind på det russiske marked. Her kan både Kommissionen og de danske myndigheder gøre en indsats.

Erhvervet har været tilfreds med, at Kommissionen har ageret handlekraftigt i forhold til markedsforvaltningen og ønsker, at Kommissionen fastholder sin handlekraftige og fleksible tilgang fremadrettet.

Kommissionen har blandt andet senest indført støtte til privat oplagring for smør, skummetmælkspulver og ekstraordinært for ost. Ordningerne kan på europæisk niveau bidrage til at lette det nuværende markedspres. Forvaltningsmæssigt er det dog yderst uheldigt, at den ekstraordinære ordning for privat oplagring af ost allerede er suspenderet på grund af for mange ansøgninger fra én medlemsstat, der ikke traditionelt eksporterer til Rusland.

Erhvervet har også støttet, at interventionsperioden for smør og skummetmælkspulver er udvidet til den 31. december 2014. Der er dog fortsat behov for, at Kommissionen i lyset af den nuværende markedssituation har en fleksibel tilgang til anvendelsen af interventionsordningen for dermed at lægge en effektiv bund i markedet. Det bør i den sammenhæng nævnes, at referen ceprisen for interventionsordningen ikke vurderes at afspejle den udvikling, der har været på mejerimarkedet de senere år.

Danmark producerer i øjeblikket over mælkekvoten og styrer sandsynligvis igen mod en betydelig superafgift i det sidste kvoteår 2014/2015. Det må på grund af den nuværende markedssituation antages at være meget svært at skabe opbakning til en teknisk lempelse for at minimere konsekvenserne af en eventuel dansk superafgift. Ikke desto mindre bør muligheder for en lempelse afsøges.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder, at det russiske importforbud indebærer udfordringer for fødevarerektoren på grund af den store russiske import af fødevarer fra EU. Såfremt der konstateres prisfald og andre former for markedsforstyrrelser, vil regeringen ikke modsætte sig indførelse af markedsinstrumenter, der forekommer markeds-mæssigt velbegrundede og balancerede på tværs af de påvirkede sektorer og holder sig inden for de afsatte budgetrammer. Dog støtter Danmark ikke brug af eksportrestitutioner. Man finder endvidere, at Kommissionen bør medvirke til at gøre en ekstra indsats for, at den eksport, der normalt går til Rusland, kan afsættes på andre markeder uden for EU gennem udmøntning af eksisterende frihandelsaftaler mellem EU og tredjelande.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

En lang række medlemsstater er bekymrede for konsekvenserne af Ruslands importstop og har opfordret til indførelse af en lang række markedsinstrumenter. Der kan eventuelt forventes kritik af de hurtigt suspenderede støtteordninger på frugt- og grønt samt ost, ligesom det kan forventes, at der forespørges på iværksættelse af yderligere markedsforanstaltninger. En mindre gruppe medlemsstater forventes at opfordre til besindighed, og til at situationen analyseres grundigt, før der eventuelt iværksættes yderligere tiltag.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 28. august 2014 forud for ekstraordinært rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 5. september 2014, jf. samlenotat oversendt den 21. august 2014.

Der blev endvidere eftersendt hørings svar fra § 2-udvalget (landbrug) til Folketingets Europaudvalg den 25. august 2014.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

6. Internationale handelsaftaler og forhandlinger i forhold til landbrug KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Det forventes, at Kommissionen på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-14. oktober 2014 vil orientere om status for EU's regionale og bilaterale handelsaftaler og -forhandlinger samt multilaterale forhandlinger.

Baggrund

Det forventes, at Kommissionen på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-14. oktober 2014 vil orientere om status for EU's regionale og bilaterale handelsaftaler og -forhandlinger samt multilaterale forhandlinger.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-14. oktober 2014 med henblik på orientering.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingen til konkrete forslag.

Formål og indhold

Igangværende frihandelsforhandlinger

Der er blevet afviklet seks forhandlingsrunder mellem EU og USA siden lancering af frihandelsforhandlingerne i marginen af G8-topmødet i Nordirland i juni 2013. Den seneste runde fandt sted i Bruxelles d. 14.-18. juli 2014. Næste runde forventes afviklet den 29. september - 3. oktober 2014 i Washington. Herefter forventes afholdt yderligere én forhandlingsrunde i efteråret 2014. Forhandlingernes indledende fase er nu ved at være overstået. Her har formålet været at sætte rammerne for de videre forhandlinger og opbygge en god forståelse for de respektive systemer og lovgivningsprocesser. Der har således endnu kun været forhandlet få udkast til kapitler i en endelig frihandelsaftale, men der har imidlertid været udvekslet et første tilbud på toldsatser.

Forhandlingerne mellem EU og Japan startede i april 2013, og der har foreløbig været gennemført seks forhandlingsrunder. Danmark er et af de få EU-lande, som kontinuerligt opretholder et handelsoverskud over for Japan, og for hvem en ambitiøs frihandelsaftale har et entydigt positivt økonomisk perspektiv. Navnlig landbrugs- og fødevarerhvervet samt lægemiddelindustrien har meget stærke interesser i en åbning af det japanske marked. Forhandlingerne befinder sig endnu på et relativt tidligt stadie. Der har været udvekslet indledende tekstforslag og tilbud på enkelte områder. Forud for 6. forhandlingsrunde gennemførte EU en 1-års gennemgang af forhandlingerne, der bekræftede, at Japan havde leveret tilstrækkelige fremskridt vedrørende en række prioriterede tekniske handelshindringer, blandt andet godkendelsesprocedurer for fødevarertilægsstoffer.

For så vidt angår Mercosur (Argentina, Brasilien, Paraguay, Uruguay) har der gennem længere tid været begrænset momentum i forhold til forhandlingerne, blandt andet vedrørende udveksling af nye og mere omfattende toldtilbud. Aftalen vil være omfattende og dække emner som tjenesteydelser, investeringer, offentlige indkøb og bæredygtig udvikling. Den vil også sigte mod at sikre en passende beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og geografiske betegnelser. Spørgsmålet om liberalisering af handelen med landbrugsvarer har vist sig at være et helt centralt element i forhandlingerne. Aktuelt afventer EU enighed blandt Mercosur-landene om færdiggørelsen af et nyt toldtilbud.

I forhold til Indien har EU signaleret fuldt engagement med henblik på at få afsluttet frihandelsforhandlingerne. Aktuelt afventer EU dog den nye indiske regerings udmeldinger på det handelspolitiske område, herunder holdningen til frihandelsforhandlinger.

Færdigforhandlede frihandelsaftaler

Den første frihandelsaftale i den nye generation af EU's frihandelsaftaler blev indgået med Sydkorea. Aftalen trådte i kraft i juli 2011 og er desuden EU's første handelsaftale med et asiatiske land. Aftalen er den mest ambitiøse, EU nogensinde har forhandlet sig frem til. Den indebærer en afvikling af næsten alle importafgifter efter en overgangsperiode og skaber væsentlige nye muligheder for blandt andet markedsadgang for tjenesteydelser og investeringer. Fokus er nu rettet mod effektiv implementering af aftalen gennem en række specialiserede komitéer og arbejdsgrupper.

Der blev den 18. oktober 2013 indgået en politisk aftale om hovedelementerne i en frihandelsaftale mellem EU og Canada. Den politiske aftale indebærer en omfattende afvikling af toldsatser i såvel EU som Canada. På EU's side er der tale om en afvikling af 99,2 % af alle toldlinjer ved en aftales fulde indfasning. Den tilsvarende toldafvikling på canadisk side omfatter 98,8 % af alle toldlinjer. Den politiske aftale medfører øget markedsadgang for canadisk okse- og svinekød i EU, mens EU omvendt opnår en bedre markedsadgang i Canada for blandt andet mejeriprodukter. Relateret til dette accepterer Canada fremadrettet at yde beskyttelse af et bredt udsnit af EU's prioriterede geografiske indikationer på fødevarerområdet. Der er efterfølgende opnået enighed mellem EU og Canada om reciprocitet i håndteringen af henholdsvis EU's ostekvoter på det canadiske marked og Canadas kødkvoter på det europæiske marked, således at begge kvoter administreres efter et licensbaseret system. Det forventes, at aftalen vil kunne træde i kraft i 2. halvår af 2016.

En regional frihandelsaftale mellem EU og ASEAN⁴-landene blev igangsat i 2007, men mangel på fremskridt gjorde, at aftalen blev sat på "stand-by" og afløst af bilaterale forhandlinger med de enkelte ASEAN-lande. Tanken er, at de bilaterale frihandelsaftaler på sigt kan udgøre byggesten til en egentlig EU-ASEAN frihandelsaftale. EU og Singapore afsluttede i december 2012 de politiske forhandlinger om en frihandelsaftale, der pt. undergår juridisk review. Der er desuden iværksat yderligere forhandlinger om et kapitel om investeringsbeskyttelse. Aftalen er banebrydende for grøn teknologi, idet den forenkler reglerne for handel og investeringer i grøn teknologi og fremmer grønne udbud. Der er tale om den første aftale med et land i ASEAN-gruppen, hvor EU også forhandler om frihandelsaftaler med Malaysia, Vietnam og Thailand. Forhandlingerne med Vietnam er længst fremme.

⁴ Brunei, Cambodja, Indonesien, Laos, Malaysia, Myanmar/Burma, Filippinerne, Singapore, Thailand og Vietnam

I 2013 undertegnede EU en ambitiøs og omfattende frihandelsaftale med Peru og Colombia. Aftalen medfører først og fremmest en eliminering af langt de fleste toldtariffer, samt forpligtelser vedrørende reduktion af tekniske barrierer og beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder mv. Aftalen er åben for deltagelse af andre Andin-lande⁵. Ecuador har i juli 2014 tilsluttet sig aftalen.

EU afsluttede i december 2011 endvidere forhandlingerne om frihandelsaftaler med Ukraine. Den midlertidige anvendelse af aftalen er udskudt til 31. december 2015, og indtil da forventes de ensidige afskaffelser og nedsættelser af told på ukrainske varer, som følger af Det Europæiske Råds hjælpepakke til Ukraine vedtaget den 6. marts 2014, at være i kraft.

EU forhandlede i juli 2013 frihandelsaftaler på plads med Moldova, Armenien og Georgien. Armeniens præsident meldte dog efterfølgende ud, at landet vil tilslutte sig den eurasiske toldunion (anført af Rusland), hvilket fra EU's side betragtes som uforeneligt med en frihandelsaftale mellem EU og Armenien. Aftalerne med Moldova og Georgien blev paraferet på topmødet i det østlige partnerskab i november 2013, endelig undertegnet den 27. juni 2014 og er i midlertidig anvendelse siden 1. september 2014.

Endvidere forhandles om økonomiske partnerskabsaftaler (EPA'er), som også har et udviklingsmæssigt sigte, med forskellige grupperinger af AVS-lande (udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet). Senest har EU indgået aftaler med henholdsvis en række vestafrikanske lande, herunder Nigeria, og SADC (South African Development Community), herunder Sydafrika.

WTO-forhandlingerne

WTO er havnet i en alvorlig krise efter, at Indien har blokeret den formelle godkendelse af handelslettelssesaftalen (TFA) inden den på WTO-ministermødet på Bali i december 2013 fastsatte tidsfrist den 31. juli 2014. Handelslettelssesaftalen er et kerneelement i Bali-pakken og hele omdrejningspunktet for, at Bali-mødet kunne betegnes som en succes. Det er endnu for tidligt at sige, hvad virkningerne bliver for Bali-pakken og Doha-runden – herunder om handelslettelssesaftalen måske alligevel kan reddes i de kommende måneder, eller om blokeringen får mere vidtrækkende konsekvenser for det multilaterale handelssystem.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres, men skal i henhold til TEUF artikel 207, stk. 3 og jf. artikel 218 godkende frihandelsaftaler.

Konsekvenser

Drøftelsen har i sig selv ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Drøftelsen vil ikke i sig selv berøre beskyttelsesniveauet.

Høring

§ 2-udvalget (landbrug) og § 5-udvalget (fiskeri) er blevet hørt.

Landbrug & Fødevarer støtter generelt EU's offensive handelspolitik, hvor der er fokus på indgåelse af frihandelsaftaler med strategisk vigtige markeder. Fokus på eksport er –

⁵ Peru, Colombia, Ecuador og Bolivia.

ifølge Landbrug & Fødevarer afgørende for at sikre vækst og beskæftigelse i Danmark og i Europa.

Landbrug & Fødevarer lægger vægt på, at den konstruktive dialog med USA inden for rammerne af TTIP-forhandlingerne fortsættes. Dialogen må ske på grundlag af videnskabelige standarder og en forståelse for de forskellige reguleringstilgange i henholdsvis EU og USA.

Landbrug & Fødevarer ser fortsat et stort potentiale i en ambitiøs frihandelsaftale mellem EU og Japan. Potentialet knytter sig ikke mindst til en bedre markedsadgang for svinekød. Det er ifølge Landbrug & Fødevarer centralt, at EU's markedsadgang for svinekød ikke bliver ringere end den markedsadgang, USA måtte forhandle igennem med Japan som del af TPP-forhandlingerne.

Landbrug & Fødevarer ser det desuden som en meget vigtig fællesopgave, at der bliver skabt markedsadgang til lande i Sydamerika, herunder de lande som EU har indgået frihandelsaftaler med (Chile, Peru, Columbia og de centralamerikanske lande). Landbrug & Fødevarer finder det stærkt utilfredsstillende, at Brasilien i realiteten ikke viser nogen form for reel handlingsvilje, når det handler om at få adgang til det brasilianske marked. Brasilien har en markant eksport til EU af fjerkræ- og oksekød, ca. 450.000 tons fjerkrækød og 150.000 tons oksekød årligt, hvorimod EU ikke har nogen adgang af nævneværdig karakter til Brasilien. Endelig fremhæver Landbrug & Fødevarer, at enhver fremgang i EU's forhandlinger med MERCOSUR, bør betinges af reel fremgang i EU's adgang til det brasilianske marked.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side vil man tage Kommissionens orientering til efterretning, idet omfattende og ambitiøse frihandelsaftaler generelt er i Danmarks interesse som et vigtigt skridt på vejen til at opnå adgang til en række store markeder med deraf følgende forøgede eksportmuligheder og vækst i Danmark.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er endnu ikke kendskab til andre landes holdninger.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

7. Midtvejsevaluering af Europa 2020-strategien i forhold til landbrug KOM(2014) 130

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen offentliggjorde i marts 2014 en meddelelse om status for EU's vækststrategi, Europa 2020. Der gennemføres en midtvejsevaluering af strategien, som forventes at løbe ind i 2015. Formandskabet forventes på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-14. oktober 2014 at lægge op til en udveksling af synspunkter om Europa 2020-strategiens effekter, herunder hvor-

dan den fælles landbrugspolitik kan bidrage til Europa 2020-målene, for eksempel gennem fremme af ungdomsbeskæftigelse i landbrugssektoren.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2014) 130 af 5. marts 2014 fremsendt meddelelsen Status over Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. Meddelelsen er fremsendt i en dansk sprogversion den 7. marts 2014.

Formandskab ventes at sætte evalueringen af Europa 2020-strategien på dagsordenen i flere rådsformationer i løbet af efteråret 2014. På rådsmødet (landbrug og fiskeri) forventes formandskabet at lægge op til en udveksling af synspunkter om Europa 2020-strategiens effekter, herunder hvordan den fælles landbrugspolitik kan bidrage til Europa 2020-målene, for eksempel gennem fremme af ungdomsbeskæftigelse i landbrugssektoren.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-14. oktober 2014 med henblik på udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Formål og indhold

Europa 2020-strategien

EU's 10-årige vækststrategi, Europa 2020, blev vedtaget på Det Europæiske Råd i juni 2010. Strategien afløste Lissabonstrategien for vækst og beskæftigelse. Formålet med Europa 2020 er at styrke EU's langsigtede vækstpotentiale, blandt andet ved at håndtere de udfordringer, EU står over for i forhold til den aldrende befolkning, klimaændringer og konkurrencen i den globale økonomi, og sikre, at der på nationalt plan og på EU-plan arbejdes for vækst, høj beskæftigelse, produktivitet og social sammenhørighed.

I strategien er opstillet fem overordnede EU-mål frem mod 2020 vedrørende beskæftigelse, uddannelse, forskning og udvikling, klima og energi samt social inklusion og fattigdomsbekæmpelse. Strategien omfatter også syv flagskibsinitiativer, der skal sikre fremskridt og forpligte EU og medlemslandene på de områder, der prioriteres under Europa 2020, blandt andet innovation, den digitale økonomi, beskæftigelse, unge, industripolitik, fattigdom og ressourceeffektivitet.

Midtvejsevaluering af Europa 2020-strategien

Kommissionen har i forlængelse af meddelelse om status for Europa 2020 lanceret en offentlig høring om videreudvikling af strategien. Den offentlige høring, der ventes afsluttet den 31. oktober 2014, skal ses som et input til den planlagte midtvejsevaluering af strategien i foråret 2015. Der foreligger således endnu ingen konkrete anbefalinger fra Kommissionen.

Kommissionen vurderer i sin statusmeddelelse, at Europa 2020-strategien er lige så relevant i dag som i 2010, herunder at de fleste af de langsigtede udfordringer grundlæggende er de samme. Kommissionens analyser peger på, at erfaringerne med målene og flagskibsinitiativerne i strategien har været blandede. EU er godt på vej til at opfylde eller komme tæt på målene for uddannelse, klima og energi, mens der stadig skal tages foranstaltninger, hvis målene for beskæftigelse, forskning og udvikling og fattigdomsbekæmpelse skal opnås. Kommissionen påpe-

ger, at den koordination, der gennemføres i EU hvert år inden for rammerne af det europæiske semester, er et potentielt effektivt instrument til at opfylde alle målene i Europa 2020-strategien.

Innovationspartnerskab om landbrugets produktivitet og bæredygtighed

Som en del af flagskibsinitiativet "Innovation i EU" findes 5 innovationspartnerskaber, herunder et innovationspartnerskab (EIP) om landbrugets produktivitet og bæredygtighed. Innovationspartnerskabets formål er at skabe synergi gennem fokusering af eksisterende politikker på innovation og ved at fungere som en dynamisk platform, der forbinder aktører (landmænd, forskere, rådgivningstjenester m.fl.) nationalt såvel som på EU-plan med henblik på udveksling af erfaringer og viden. Formålet er at bygge bro mellem videnskaben og den praktiske anvendelse af innovativ praksis og herigennem bidrage til en konkurrencedygtig primærsektor.

Det danske landdistriktsprogram

Målene i Europa 2020-strategien forfølges på en bred front i det danske landdistriktsprogram 2014-2020 gennem indsatser for demonstrations- og udviklingsprojekter i landbruget, miljøinvesteringer på landbrugsbedrifter, miljø-, klima- og naturindsatser i landbruget og for etablering af ny virksomhed og bedre rammevilkår i landdistrikterne.

Udtalelser

Der foreligger endnu ikke nogen udtalelse fra Europa-Parlamentet.

Konsekvenser

Drøftelsen har i sig selv ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Drøftelsen vil ikke i sig selv berøre beskyttelsesniveauet.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug), og der er ikke indkommet høringssvar.

Landbrug & Fødevarer anfører, at det er helt centralt, at Europa 2020-strategien bliver en aktiv driver for vækst, beskæftigelse og forbedring af den internationale konkurrenceevne for europæisk landbrug og fødevarerindustri.

Det er i den forbindelse positivt at notere sig, at den kommende kommissionsformand, Jean-Claude Juncker, i sit hyrdebrev til den udpegede landbrugskommissær, Phil Hogan, lægger afgørende vægt på, at landbrugs- og fødevarersektorerne skal bidrage til vækst og jobskabelse. Det er helt på linje med Landbrug & Fødevarers politik.

Landbrug & Fødevarer lægger særlig vægt på, at der kommer fokus på følgende områder:

- At de kommende evalueringer af EU's fælles landbrugspolitik, herunder de grønne krav, har et forøget fokus på forenkling, vækst og beskæftigelse.
- At der sættes fokus på overimplementering af EU-regler på tværs af EU-lande, så overimplementering ikke medfører konkurrenceforvridning og hæmmer vækst.
- At EU bliver mere ambitiøs på forskningsområdet, som er et centralt vækstelement i Europa 2020 strategien. Det nuværende mål er 3 % af BNP, som Danmark allerede har nået.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er enig i, at de overordnede prioriteter og mål i Europa 2020-strategien fortsat er relevante og velbegrundede. Regeringen støtter et øget fokus på, hvordan man konkret kan styrke EU's vækstpotentiale, for eksempel gennem strukturreformer på nationalt plan og gennem videreudvikling af det indre marked på EU-plan.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er endnu ikke kendskab til andre medlemsstaters holdninger.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Midtvejsevalueringen af Europa 2020-strategien har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 19. september 2014 forud for rådsmøde (konkurrenceevne – indre markedsdelen) den 25. september 2014, jf. Erhvervs- og Vækstministeriets samlenotat oversendt den 9. september 2014.

8. Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og om midlertidig anvendelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Guinea-Bissau om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter

Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Guinea-Bissau om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter

Forslag til Rådets forordning om fordeling af fiskerimuligheder i henhold til protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Guinea-Bissau om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter

KOM (2012) 256, KOM (2012) 260 og KOM (2012) 262

Nyt notat.

Resumé

EU og Guinea-Bissau har forhandlet om indgåelse af en ny protokol til fiskeripartnerskabsaftalen mellem EU og Guinea-Bissau. Teksten til den nye protokol, som fastsætter fiskerimulighederne og den finansielle modydelse, blev paraferet den 10. februar 2012 og vedrører en periode på tre år fra datoen for undertegnelsen. Den finansielle modydelse fra EU til Guinea-Bissau er fastsat til 9,2 mio. € (ca. 68,6 mio. kr.) pr. år. Heraf er 3 mio. € (ca. 22,4 mio. kr.) øremærket til udviklingen af sektorpolitikken for fiskeri i Guinea-Bissau. Der var et militærkup i Guinea-Bissau i april 2012. Den nye midlertidige regering indsat af militæret blev ikke anerkendt af det internationale samfund, og der blev indført sanktioner mod styret – herunder af EU. Efter nyvalg i maj 2014 er der blevet valgt en ny præsident i Guinea-Bissau. Sanktionerne mod Guinea-Bissau, som tidligere var vedtaget i medfør af artikel 96 i Cotonou aftalen, blev suspenderet af Rådet den 14. juli 2014.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Guinea-Bissau om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter, forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Guinea-Bissau om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter og forslag til Rådets forordning om fordeling af fiskerimuligheder i henhold til protokollen mellem Den Europæiske Union og Republikken Guinea-Bissau om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter. Forslagene er oversendt til Rådet den 7. juni 2012 i en dansk sprogdugave.

Forslagene er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 i sammenhæng med henholdsvis TEUF artikel 218, stk. 5, artikel 218, stk. 6, litra a) og artikel 218 stk. 7, for så vidt angår protokollen samt TEUF artikel 43, stk. 3 for så vidt angår fordelingen af fiskerimuligheder internt i EU, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal. Forslaget til Rådets afgørelse om endelig indgåelse af protokollen kan dog først vedtages efter godkendelse af Europa-Parlamentet.

Forslagene forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Forslagene er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Teksten til den nye protokol, som fastsætter fiskerimulighederne og den finansielle modydelse, der blev parferet den 10. februar 2012, vedrører en periode på tre år fra datoen for undertegnelsen. Protokollen erstatter en midlertidig protokol, som gjaldt for perioden 16. juni 2011 – 15. juni 2012.

Der var et militærkup i Guinea-Bissau den 12. april 2012 forud for anden runde af præsidentvalget, der var fastlagt til den 29. april 2012, og den demokratisk valgte regering i landet blev afsat. En ny midlertidig regering kontrolleret af militæret blev indsat med et mandat til at afholde valg efter et år. Den nye midlertidige regering blev ikke anerkendt af det internationale samfund, og der blev indført sanktioner mod styret – herunder af EU efter Cotonou aftalens artikel 96. På baggrund af den politiske udvikling i Guinea Bissau valgte Rådet i sommeren 2012 at stille Kommissionens forslag i bero. Efter to valgrunder (13. april og 18. maj 2014) er der blevet valgt en ny præsident i Guinea-Bissau. På et møde i Rådet i juli 2014 valgte EU at suspendere sanktionerne mod Guinea Bissau under Cotonou-aftalens artikel 96.

EU's fælles Udenrigstjeneste foretog i juli en evalueringsmission til landet med deltagelse fra Kommissionen. På missionen blev også mulighederne for at genoptage relationer under fiskeripartnerskabsaftalen drøftet. Kommissionen har meddelt, at tilbagemeldingerne fra missionen generelt var positive. Fra Guinea-Bissaus side var man interesseret i at genoptage relationer på alle områder, også i forhold til fiskeri. Det kom frem, at man var villige til at underskrive og implementere fiskeriprotokollen under fiskeripartnerskabsaftalen. Når denne aftale er på plads,

mente man fra Guinea Bissaus side, at denne ville bidrage med vigtige ressourcer, så man kunne udvikle fiskeridadministrationen i landet yderligere. Det blev desuden anført, at fiskeridadministrationen i Guinea-Bissau havde fortsat sit arbejde, kontrolleret og implementeret tiltag også efter militærkuppet. Kommissionen har ligeledes oplyst, at man i begyndelsen af september har gennemført en inspektion vedrørende ulovligt, u-rapporteret og ureguleret fiskeri (IUU) i Guinea-Bissau med et tilfredsstillende resultat.

Hovedformålet med fiskeripartnerskabsaftalen og den tilhørende protokol er at styrke samarbejdet mellem EU og Guinea-Bissau med henblik på at skabe en partnerskabsramme for udvikling af en politik for bæredygtigt fiskeri og ansvarlig udnyttelse af fiskeriressourcerne i Guinea-Bissaus fiskerizone i begge parter interesse. Partnerne forpligter sig inden for aftalen til videnskabeligt samarbejde om ansvarligt fiskeri og ulovligt, uregistreret og u-rapporteret fiskeri (IUU-fiskeri).

Protokollen giver adgang for EU-fiskerifartøjer til fiskeri efter tun og andre stærkt vandrende arter og et fiskeri efter rejer, blæksprutter og fisk i Guinea-Bissaus farvande.

Til fremme af ansvarligt og bæredygtigt fiskeri i Guinea-Bissaus farvande skal der efter protokollens ikrafttræden aftales et flerårigt sektorprogram under hensyntagen til Guinea-Bissaus nationale fiskeripolitik og andre politikker, der hænger sammen med eller har indvirkning på fremme af ansvarligt og bæredygtigt fiskeri, herunder støtte til ikke-industrielt fiskeri, overvågning, kontrol og bekæmpelse af ulovligt, u-rapporteret og ureguleret fiskeri.

I protokollen er der mere specifikt fastsat fiskerimuligheder for følgende fiskerikategorier:

- frysetrawlere til rejefiskeri: 3.700 bruttotonnage (mod 4.400 i den tidligere protokol)
- frysetrawlere til fiskeri efter fisk og blæksprutter: 3.500 bruttotonnage (mod 4.400 i den hidtidige protokol)
- 28 notfartøjer til tunfiskeri/langlinefartøjer med flydeline (mod 23 i den hidtidige protokol)
- 12 stangfartøjer til tunfiskeri (mod 14 i den hidtidige protokol).

Spanien, Portugal, Grækenland, Frankrig og Italien har fiskeriinteresser inden for protokollen. Herudover har også Polen udtrykt interesse for at undersøge mulighederne for polske fartøjers fiskeri under protokollen.

Den finansielle modydelse fra EU til Guinea-Bissau er fastsat til ca. 9,2 mio. € (68,6 mio. kr.) (mod 7,5 mio. € i den hidtidige protokol) pr. år over 3 år og bygger på:

- a) 6,2 mio. € (ca. 46,2 mio. kr.) (mod 7 mio. € (52,2 mio. kr.) i den hidtidige protokol) for adgang til fiskeressourcerne i Guinea-Bissaus eksklusive økonomiske zone og
- b) et særligt beløb på 3,0 mio. € (ca. 22,4 mio. kr.) (mod 500.000 € (3,7 mio. kr.) i den hidtidige protokol) til støtte for og gennemførelse af Guinea-Bissaus fiskeri- og havpolitik.

Parterne forpligter sig til at fremme overholdelsen af henstillinger vedtaget af Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT) og forpligter sig til at fremme samarbejdet på subregionalt plan om ansvarlig forvaltning af fiskeri. Tun er stærkt vandrende arter, der har et stort udbredelsesområde i regionen. EU er medlem af ICCAT, men Guinea-Bissau er ikke medlem. I det omfang EU-fartøjer fisker tun, der er omfattet af en kvote-regulering i Guinea Bissaus havområder, sker dette dog på EU's egne kvoter, vedtaget i ICCAT.

I forhold til fiskeriet efter rejer, blæksprutter og fisk vil bestandssituationen løbende blive overvåget af den blandede komité såvel som den regionale fiskerikomité for området, CECAF, (Komitéen for fiskeriet i Det Østlige Centrale Atlanterhav).

Fiskeriprotokollen med Guinea-Bissau er indgået forud for vedtagelsen af nye rådskonklusioner om den eksterne dimension i marts 2012 og den nye grundforordning (forordning 1380/2013) om den fælles fiskeripolitik. Imidlertid er væsentlige elementer herfra inkluderet i aftalen. Således indeholder protokollen blandt andet bestemmelser om, at protokollen kan suspenderes i tilfælde af brud på menneskerettigheder og demokratiske principper. Den finansielle modydelse kan ligeledes suspenderes, blandt andet såfremt de opnåede resultater med sektorstøtten ikke stemmer overens med budgetprogrammeringen. Dertil kommer, at det i aftalen sikres, at EU-fartøjer udelukkende kan fiske i Guinea-Bissaus farvande med gyldig fiskeritilladelse udstedt af Guinea-Bissaus relevante myndighed, og at anden form for fiskeriaktivitet uden for denne ramme er forbudt (eksklusivitetsklausul).

Det fremgår af aftalen, at der nedsættes en blandet komité med repræsentanter for henholdsvis EU og Guinea-Bissau. Den blandede komité kontrollerer blandt andet gennemførelsen af aftalen, herunder definitionen og evalueringen af sektorstøtteprogrammet. Den blandede komité kan revidere fiskerimulighederne og den tilhørende finansielle modydelse, modaliteter for sektorstøtten og betingelser for udøvelsen af EU-fiskerifartøjers fiskeri.

Formandskabet har fremlagt et kompromisforslag, som indeholder bestemmelser om interne procedurer i EU ved forhandlinger om ændringer i fiskeriprotokollen via den blandede komité i overensstemmelse med lignende bestemmelser for andre protokoller.

Ex-post evalueringsrapport vedrørende fiskeripartnerskabsaftalen

Der er udarbejdet en evalueringsrapport om fiskeriprotokollen for Guinea-Bissau. Den offentliggjorte evalueringsrapport er fremsendt fra Kommissionen i februar 2011. Det fremgår af rapporten, at ingen af tunfangsterne af EU-fartøjer under fiskeriaftalen udgør mere end 1 % af den samlede udnyttelse af berørte arter, og det konkluderes, at fiskeripartnerskabsaftalen anses for bæredygtig i relation til tunbestandene. Med hensyn til rejer og skaldyr er der en indikation af relativt stabile (eller endda forbedrede) betingelser, som følge af et kraftigt fald i antallet af fartøjer. For en række fisk og blæksprutter er der modstridende tendenser i de tilgængelige data. Mens den overordnede bestandssituation ser ud til at være stabil, er der for flere arter et utilstrækkeligt datagrundlag til at sikre nøjagtige artsspecifikke bestandsanalyser til brug for en bæredygtig fiskeriforvaltning.

Rapporten konkluderer, at for Guinea-Bissau har fiskeripartnerskabsaftalen med EU medført tilvejebringelsen af økonomiske ressourcer til implementeringen af vigtige foranstaltninger til støtte for den økonomiske og bæredygtige udvikling af fiskerisektoren. Især har de økonomiske ressourcer betydet en reduktion i illegalt fiskeri og en udvikling af forhold, der bringer sektoren tættere på EU's sanitære krav til fiskeprodukter.

Supplerende oplysninger

Det kan endvidere oplyses, at ICCAT i en rapport fra 2012 vurderede, at det for de vigtigste østlige bestande af tun gjaldt, at gulfinnet tun var en anelse overudnyttet i forhold til det maksimale bæredygtige udbytte (MSY), at storøjet tun var fuldt udnyttet, og at fangsten af bugstribet bonit lå på et bæredygtigt niveau, der lå lidt under en fuld udnyttelse af bestanden.

Udtalelser

Forslag til endelig indgåelse af nye protokoller kan først vedtages af Rådet efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Konsekvenser

Forslagene vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser ud over indvirkningen på EU-budgettet. Ifølge forslaget forventes en samlet udgift på EU's budget på 9,2 mio. € (ca. 68,6 mio. kr.) pr. år i tre år i finansiel modydelse. Den finansielle modydelse kan op- eller nedjusteres som følge af ændringer i fiskerimulighederne inden for aftalens ramme.

Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift ved aftalen i de tre år på ca. 1,37 mio. kr. pr. år ved en årlig budgetudgift for EU på 9,2 mio. € (ca. 68,6 mio. kr.)

Høring

Sagen har været i høring i § 5-udvalget (fiskeri), og der er ikke indkommet høringsvar.

Regeringens foreløbige generelle holdning

For så vidt angår fiskeripartnerskabsaftaler henholder regeringen sig til principperne, der blev fremlagt på samrådet om fiskeripartnerskabsaftaler i Folketingets Fødevarerudvalg, den 12. januar 2011, det vil sige:

- forbedrede videnskabelige bestandsvurderinger,
- styrket kontrol, herunder fremme af regionalt samarbejde,
- krav til overholdelse af menneskerettigheder og demokratisk udvikling, herunder fremme af opbygning af høringsprocesser,
- størst mulig sikkerhed for, at EU's midler anvendes til de formål, som er opstillet i aftalerne og
- størst mulig åbenhed i forbindelse med aftalernes indgåelse og evaluering.

Regeringen lægger vægt på, at fiskeri under fiskeripartnerskabsaftalerne alene må foregå på et overskud af fiskeressourcer.

Regeringen anser forvaltningen af de stærkt vandrende tunarter gennem ICCAT som vigtig for bevarelsen af de atlantiske tunarter, og støtter at parterne under fiskeripartnerskabsaftalen forpligter sig til at fremme henstillingerne fra ICCAT.

Regeringen lægger ligeledes vægt på, at fiskeri i området er omfattet af forvaltningsforanstaltninger, som vedtages inden for rammerne af CECAF.

Regeringen finder ikke, at det er muligt med sikkerhed at vurdere, hvorvidt der er et overskud af fiskeressourcer tilgængeligt for EU's fiskeflåde i forhold til ikke-tunarter. For disse arter er bestandsvurderingerne mere end fire år gamle, og især de demersale fisk indgår i det store lokale fiskeri. Indgåelse af en protokol kan imidlertid bidrage væsentligt til udviklingen af fiskerisektoren og finansieringen af de nødvendige videnskabelige bestandsvurderinger. I lyset af den særlige situation vil regeringen således kunne acceptere indgåelse af en ét-årig protokol med krav om, at der sker en opdatering af de relevante bestandsvurderinger inden for dette tidsrum.

Regeringen arbejder desuden for, at midlerne inden for rammerne af fiskeripartnerskabsaftalerne kommer lokalbefolkningen til gode. Endvidere lægges der vægt på en opretholdelse af en eksklusivitetsklausul, som sikrer, at EU-fartøjer, når der foreligger en fiskeripartnerskabsaftale med et tredjeland, alene kan fiske i det pågældende land inden for rammerne af aftalen og ikke indgå private aftaler om fiskerimuligheder uden for aftalens rammer.

Desuden lægger regeringen vægt på, at nye fiskeriprotokoller skal opfylde de generelle principper om fiskeripartnerskabsaftaler, der fremgår af Rådets konklusioner om fiskeripolitikens eksterne dimension af 19.-20. marts 2012 og er i overensstemmelse med de generelle principper om bæredygtige fiskeripartnerskabsaftaler i forordningen om den fælles fiskeripolitik (grundforordningen).

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at forslagene kan vedtages med et kvalificeret flertal i Rådet.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslagene har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.